

Кристиан
Вигенин: Всеки
глас в изборите
е важен

Стр. 7

Отбелязват
с изложба
75 години
в. „Стършел”

Стр. 15

Иван Ченчев:
БСП работи
за България,
а не за власт

Стр. 9

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Стр. 3

■ ЧЕТВЪРТЪК

■ 11 НОЕМВРИ

■ 2021 ГОДИНА/31

■ БРОЙ 217 (8812)

50 cm.

www.duma.bg ■

НЯКОЛКО ДУМИ

В пещерата

Ралица НИКОЛОВА

Какво става, хора? Къде сме? Кой сме? В пещера ли сме живели? Социопати ли сме?

Момче на 15 години направи потресаващо меле по столичните улици, бягайки от няколко патрулки с включени сирени и светлини (стр. 4). Детето без книжка удари 20 коли и размаза още няколко. С 200 километра в час. Насред София. Майката на детето през цялото време е седяла до него на предната седалка. Да, майка му!...

Тук дори не става дума за образование, интелигентност, грамотност... Дори и възпитание не търся. Става дума изобщо за никакви зачатъци на мисъл, на човешка логика и социум.

Дете и майка му брулят колите по софийските булеварди. Рахвърлят ги като кегли. Гуми и фарове хвърчат, спирачки свистят. Полицията ги преследва с километри. Не са пияни, нито дрогирани. Може би са го направили за забавление? Или пък от страх? Във всички случаи са от друг свят.

Съзнаваме ли какви деца растат на съседната улица и в другия квартал? Човешкият живот за тях нищо не струва. Те просто съществуват. За тръпката, за физическото оцеляване. Без мисъл за другия. Това е цялата им философия.

Примитивизъм ли е? Или чувство за безнаказаност?

Колко надолу задълбахме като общество, като родители, като учители, щом допуснахме децата ни да са участници в подобни сцени...

Стр. 8

ЧЕРНО

Живков:

Напред към

деградацията!

Стр. 10

АКЦЕНТ

Очакват 27% посъкъпване на имотите

Само за последните няколко месеца повишението е с около 9%. Експерти обаче прогнозират и още по-голямо увеличение до края на годината и отричат да има имотен "балон".

Стр. 5

Мнозинството не иска ГЕРБ на власт

Румен Радев е на крачка от победа на първи тур, сочат прогнозите

ГЕРБ е обществено неприемлива като управляваща партия, показва проучване на социологическата агенция "Медиана". Едва 21% от запитаните подкрепят връщането им в управлението, а 51%

искат кабинет без партията на Борисов.

Президентът Румен Радев продължава да заема водеща позиция и малко не му достига за победа още на първия тур. "Медиана" му

дава 48,3% подкрепа, а "Тренд" - 46,8 на сто. Шансове за евентуален балотаж има кандидатът на ГЕРБ Анастас Герджиков.

"Медиана" очаква предурните да застанат около 3

млн. души. Над 43,3 на сто със сигурност заявяват, че ще дадат гласа си, а 38,3% са категорични, че няма да се включат в поредните избори.

Стр. 3

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Без сътресения премина първото тестване за КОВИД-19 на учениците в страната. По първоначални данни само едно дете от Добрич е дало положителен резултат

Янев призова ГЕРБ да спрат скандалите

Спекулациите за машините целят да дискредитират вота, да поставят под съмнение резултата и да откажат хората да гласуват, предупреди премиерът

Очакванията към партията, особено в предизборна подготовка, са да генерират идеи, да са ангажирани с подготовката и разработването на управленски политики, а не с активни мероприятия, целящи да дискредитират основни демократични процеси и процедури, заяви премиерът Стефан Янев. Министър-председателят отправи призива си в началото на правителственото заседание по повод твърденията на ГЕРБ, че служебното правителство "готви нов Констинброд" със стотици тайно внесени машини за гласуване. Това вече бе опровергано от ЦИК и от доставчика на устройствата "Сиела Норм". Според Янев спекулациите целят да дискредитират предварително изборите, да демотивират хората да гласуват и да поставят под съмнение легитимността и автентичността на резултата от вота.

Българската политика се нуждае от възраждане, от смислена промяна и почтени хора, които да работят за родината си, каза Янев и за пореден път изрази надежда, че в новия парламент ще се сфор-

СНИМКА: МИХАЕЛА КАТЕРИНОСКА

мира мнозинство, което ще излъчи редовен кабинет, който да реформира съдебната система. Премиерът призова всички българи да гласуват в неделя. "Това е изключително важно, защото изборите са основата на демократичния процес, меха-

низъмът, който реално ни дава възможност да влияем върху процеса на вземане на решение за това кой да управлява, как да управлява и какви политики впоследствие да бъдат прилагани. Ето защо трябва да бъдем активни, отговорни и съзнателни.

Възползвайки се от правото си на избор, ние утвърждаваме нашата демокрация, гласуваме за демокрацията", подчерта Янев. По думите му е недопустимо и осъдително фундаменталното право на избор да се превръща в залог и в жертва на тясно-

партийни и конюнктурни интереси. Премиерът увери, че са взети всички мерки, така че да се гарантира свободата, прозрачността и честността на вота. "Няма място за притеснение, че едва ли не има нещо нередно в подготовката на предстоящи-

те избори. Гражданите могат да гласуват свободно, спокойно и без притеснения", заяви Янев.

Междувременно опитите за контролиран и купен вот преди изборите продължават. При специоперации на полицията бяха ударени схеми в Бургаско, Сливенско и Хасковско. От "Демократична България" обявиха, че във Великотърновско купуването на гласове върви по 200 лв. Парите се предлагат от няколко души, свързани с ГЕРБ и ДПС. 14 жители на смолянското село Баните са в списъците за гласуване с подвижна секция, като от тяхно име са подадени фалшиви заявления, съобщиха от полицията. Образуван са 7 досъдебни производства. Прокуратурата пък отчете, че от началото на предизборната кампания е образувала 252 преписки и 57 досъдебни производства, свързани с нарушения на политическите права на гражданите. 12 преписки и 2 досъдебни производства са за нарушения, отнасящи се до изборите за президент, а 240 преписки и 55 производства - за парламентарните избори.

Всеки пети столичанин няма близък парк до дома си

Всеки пети жител на София няма на пешеходно разстояние от дома си парк, градина или друго зелено пространство. Това сочи проучване на "Маркет линкс", проведено по поръчка на общинското предприятие "Софияплан". Над 20% от столичаните нямат достъп до достатъчно зеленина на разстояние до 10 минути пеша от вкъщи. Всеки десети пък ходи

между 15 и 30 минути до зелена площ.

Най-малко столичани имат бърз достъп до паркове в районите "Банкя" и "Нови Искър". На другия полюс са анкетираните в район "Изгрев", където всички са заявили, че имат зелена територия наблизо.

Трима от четирима жители прекарват сред зеленина между половин и два

часа на ден. Най-често посещават паркове жителите на район "Кремиковци". Почти една трета от столичани ходят в паркове всеки ден, а покрай епидемичната обстановка през последната година в страната 59% са започнали да ги посещават по-често.

Най-високо софиянци оценяват зеленината, спокойствието и дърветата,

а най-често не им харесва поддръжката и чистотата. Ако можеха да променят нещо, те биха добавили повече места за почивка, дървета и водни площи. Има желание и за повече места за спорт и детски площадки.

Любимият парк на софиянци е Борисовата градина, като 36% посочват него като най-често посещаван.

Арестуваха клошар за пожара в бившето кино „Възраждане“

Полицията е арестувала клошар за предизвикване на пожара, който във вторник сутринта унищожил част от бившето кино "Възраждане" в София. Мъжът е установен на мястото на инцидента. Разследва се дали става дума за инцидент, предизвикан неволно, или за умишлени действия.

След като от Столичната община обявиха, че ще глобят собственика на сградата с 200 000 лева, вчера стана ясно, че тя ще укрепи и възстанови сградата. "Ако собственикът

не изпълни предписанието в сроковете, които са му дадени, Столичната община за своя сметка ще възложи изработването на проект, който ще му бъде предложен за изпълнение", коментира кметът на район "Възраждане" Савина Савова. Ако собственикът все пак не предприеме мерки, от кметството отново ще използват свои средства за възстановителни, укрепителни и заздравителни дейности, но после ще си търсят парите от фирмата.

Около 10 хил. души с диабет спрели лечението си заради пандемията

Аида ПАНИКЯН

Около 2% от българите с диабет (10 хил. души) са спрели лечението си по време на 20-месечната пандемия от КОВИД-19 заради затруднен достъп до болнично лечение. Това сочат данните от проучване, представено в навечерието на Световния ден за борба с диабета 14 ноември, на форум, организиран от Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители в България. По същата причина 200 хил. души (39% от диагностицираните

със захарна болест) са забавили лечението си, мнозина са отложили или отменили преглед при специалист. Според проучване на Националната пациентска организация сред 281 пациенти с диабет, при 6% от анкетираните се е забавило диагностицирането, но около 60% не са имали проблеми с достъпа до лечение на диабет.

Около 3,5 пъти по-висок е рискът хората с диабет тип 1 и 2 да прекарат по-тежко КОВИД-19. При тези пациенти е по-висок и рискът от смъртност от коронавирусната инфекция, подчерта проф. Цветалина Танкова, ръководител на Катедрата по ендокри-

нология в Медицинския университет в София. Проучване сочи, че смъртността от КОВИД-19 е значително по-ниска сред заболели, които имат добър контрол на кръвната си захар (1,1%), и около 10 пъти по-висока (11%) при диабетици с висока. Диабетът не увеличава риска от КОВИД-19. В същото време немало хора, прекарвали заразата, развиват нов тип диабет. Проф. Танкова поясни, че се създава международна база данни за новооткритите случаи, чрез която да се проучи каква е характеристиката и прогнозата, какви са рисковете, с какво ще се лекуват.

За БСП кооперациите са социален партньор

Всеки втори не иска ГЕРБ на власт

Всеки втори не иска ГЕРБ на власт, показва допитване на "Медиана", проведено с 957 човека чрез пряко интервю. Независимо че партията на Борисов води, не изглежда възможно тя да се върне във властта. Освен чисто партийните сметки за евентуални коалиции, ГЕРБ са обществено неприемливи като управляващи, коментират социолозите. За връщането им във властта са едва 21% от избирателите, а 51% искат управление без ГЕРБ.

Президентът Румен Радев е много близо до спечелването на изборите на първи тур и продължава да заема водеща позиция с 48,3%, макар и да търпи леки щети заради КОВИД-мерките на служебното правителство и въвеждането на т.нар. зелен сертификат. Изборната активност се очертава около 3,2-3,3 млн. избиратели, но все още близо 30% се колебаят дали и за кого да гласуват, показват данните на "Медиана".

Проучване на "Тренд" по поръчка на в. "24 часа" чрез пряко интервю със 1013 души показва, че за парламент ще гласуват 55%, а за държавен глава - 53 на сто. Агенцията очаква балотаж между Радев и Анастас Герджиков. Сегашният президент събира одобрението на 46,8%, а кандидатът на ГЕРБ - 24,4 на сто. На трето място е Мустафа Карадайъ с 9,9%, а на четвърто - Лозан Панов с 6,4%. Според "Тренд" 6 партии влизат в 47 НС. Засега ГЕРБ е на първо място с 22,9%, втора е БСП с 15,1 на сто, а трета - "Продължаваме промяната" с 14,8%, ИТН е с 12,8%, ДПС - с 10,3% и ДБ с 9,1 на сто.

43,3% със сигурност ще дадат своя вот за парламент, а 38,3% са категорични, че няма да се включат в поредните избори, сочи изследване на "Барометър", извършено със собствено финансиране сред 839 души. И в тази анкета Румен Радев продължава да заема водеща позиция с 44,6%, а Анастас Герджиков е с 27,3%. Според допитването ГЕРБ-СДС са първи с 26,4%. БСП са втори с 15,8% подкрепа, а ИТН - трети с 13,4%. След тях се нареждат ДПС с 11,4% и формацията на Кирил Петков и Асен Василев с 11,2 на сто. ДБ и ИБГНИ остават извън парламента.

Представители на левицата се включиха в поредните дарителски акции

БСП в Сливен и водачът на листата на БСП в областта Атанас Зафиров продължават акцията си по даряване на книги от български автори за читалищата в района

Кооперациите са истински социален партньор на БСП, защото се грижат не само за своите членове, но и за цялата общност. Това заяви водачът на листата на левицата в Ловеч Вира Емилова, която заедно с кандидата за депутат Младен Богдански, политическия анализатор Велizar Енчев и Росен Веселинов, председател на БСП в Троян, посетиха кооперация "Обнова" в Черни Осъм. Българската кооперация винаги е оцелявала във времето, защото помага на своите членове да се препитават и е в интерес на цялото общество, коментира Емилова. "Сдружението ни догодина ще навърши 100 години. Днес "Обнова" дава хляб на почти 140 души, по-голямата част от които живеят в самото село", похвали се председателят на кооперацията Владислав Кардашимов. Кооперацията в Черни Осъм е възникнала като съпротива срещу безогледната сеч в района и с дейността си се е обособила като истински стопанин, който разумно използва природните дадености и осигурява на своите член-кооператори добър поминък. В масивната ѝ сграда е настанена безплатно и школата за обучение на планински водачи спасители.

"БСП за България" е единствената, която може да спаси българското село, заяви водачът на листата в Хасково Вла-

димир Маринов, който заедно с кандидат-депутатите Виктор Годжов и Владимир Бамбалов посети тополовградските села Орешник, Устрем и Радовец. Закрити училища и детски градини, разбити кални улици, липса на транспорт, на здравно и лекарствено обслужване, на възможности за препитание, неовладяна битова престъпност и кражби са част от проблемите, които местните разказаха на кандидатите за народни представители. Те се включиха в дарителската кампания "Приказка за доброто" на Геновева Диманова от Тополовград. Средствата от продажбата на детската ѝ книжка ще отидат за закупуване на реанимационно легло за децата от Дом за медико-социални грижи във Варна.

Водачът на листата на "БСП за България" в Сливен Атанас Зафиров и кандидатите за депутати продължават кампанията да даряват книги от български автори на читалищата от областта. Те посетиха читалище "Добри Чинтулов" в Сливен. "Проведохме хубав разговор за днешните реалности и духовната разруха в обществото. БСП има работещ план за българската култура и образование", увери Зафиров. По-късно той се срещна с избиратели от Сливен. "България е изправена пред редица кризи, които трябва да бъдат решени максимално бързо. Хо-

рата се нуждаят от сигурност, стабилност и предвидимост какво ще се случи през следващите месеци. БСП има ясен план с разумни решения за първите 100 дни на управление", подчерта Зафиров. В програмата на левицата са заложили мерки в подкрепа на семействата, на малкия и среден бизнес, който регистрира най-големи икономически загуби през последните месеци.

Крум Зарков, който води листата в Русе, връчи награди на победителите в литературния конкурс "За свободата и отговорността", обявен от БСП по повод 125-та годишнина от създаването на партийната организация. Призьорите получиха "културен чек", който символизира идеята на БСП за улесняване на достъпа на младите до култура и подпомагане на културните институции.

Първият в листата на "БСП за България" в Благоевград проф. Георги Михайлов и кандидатът за депутат Богдан Боцев проведоха среща с жители на Гърмен. "Разговаряхме за бъдещето на България, за приоритетите на БСП, за всичко она, което трябва да бъде направено незабавно, когато се създаде ново НС и правителство. Заявихме и своята категорична подкрепа за кандидата за президент Румен Радев и кандидата за вицепрезидент Илияна Йотова", поясни Боцев.

Прокуратурата се самосезира за нови снимки от спалнята на Борисов

Софийската градска прокуратура се е самосезирала и е започнала проверка на изтеклите в интернет нови 5 снимки от спалнята в резиденция "Бояна" на бившия премиер Бойко Борисов. Това става ясно от лаконично прессъобщение на СГП, в което не се уточняват нито медиите, публикували фотосите,

нито кой е на тях. Прокуратурата обещава "своевременно да информира обществеността за резултатите от проверката". На публикуваните във вторник снимки се вижда спящият Борисов до нощно шкафче, в чието чекмедже отново има пачки с евро. Стаята е същата, но чаршафите на леглото са различни,

което означава, че са правени в различни дни. Този път Борисов спи в друга поза и е завит с хавлиена кърпа. На шкафчето му е неизменният пистолет, а на един от фотосите има и презерватив. В чекмеджето се вижда жълт кръгъл предмет - вероятно златна монета.

На изтеклите през лятото на

2020 г. снимки от спалнята в "Бояна" имаше пачки и златни ключета. Първоначално премиерът твърдеше, че снимките са режисирани, а по-късно в интервю пред "Франкфуртер Алгемайне Цайтунг" лансира версията, че президентът Румен Радев го е "сготвил, пращайки му една прекрасна госпожа - Мата Хари,

да го напраща". Обяснението му бе, че въпросната жена е вкарала в дамската си чанта пачките и златото в спалнята му, преминавайки през охраната на НСО. Коя обаче е "Мата Хари" така и не се разбра. Прокуратурата и тогава се самосезира, дори привика Борисов, но резултат от проверката нямаше.

Равно заплащане между мъжете и жените искат социалистките

Отпадане на конфиденциалността на заплатите и повече възможности за социално подпомагане са част от идеите на левицата

Павлета ДАВИДОВА

Европейският ден на равното заплащане на труда на жените и мъжете даде повод на Обединението на социалистките в БСП да организира тематична дискусия, посветена на равноправието между половете в професионален план. Символични домакини на срещата, която се проведе онлайн и присъствено, бяха Градският съвет на БСП в София, неговият председател Калоян Паргов и по една представителка от листите на левицата в 23, 24 и 25 МИР - Таня Найденова, проф. Петранка Троянова и Цветина Маджарова. Модератор на дискусията бе председателката на Обединението на социалистките Дора Янкова. Тя подчерта, че на левицата ѝ отива да поставя акцент върху справедливото и достойно заплащане, и изрази надежда решенията, породени от дебатите, да намерят своето продължение в бъдещото Народно събрание. Дискусията е втората тема от последния месец, на която дамите в БСП обръщат внимание - по-рано те обсъждаха законодателната регулация на работата от разстояние.

Включване в началото на дискусията направи и председателката на БСП Корнелия Нинова. "Ние, жените, сме не по-малко квалифицирани, не по-малко отговорни и трудолюбиви. Дори носим повече отговорности с ангажиментите си в дома, семейството, с децата, тяхното образование и възпитание. Разликата в заплащането от 14% за една и съща квалификация, за един и същи труд е дискриминация спрямо нас", заяви тя. Нинова пое ангажимент да реализира като законодателни инициативи предложенията, породени от срещата, а Янкова уве-

ри, че всички те ще бъдат представени на бъдещата ПГ "БСП за България". Социалистите подкрепят приетата през март Директива на ЕК за равно заплащане за еднакъв труд. Тя задължава работодателите да информират публично за разликата в заплащането и условията за наемане, а където има дискриминация и по-ниско заплащане на жените, те да бъдат компенсирани с разликата до равното заплащане със задна дата. Ще трябва в българското законодателство да предвидим конкретни текстове, така че да се избегне тази дискримина-

ция и жените да получим достойно и равно заплащане за труда, който полагаме, отбеляза тя.

Анна Пиринска се включи с доклад, подробно описващ европейските политики в посока равното заплащане. Тя уточни, че Европейският ден на равното заплащане на труда на жените и мъжете е изчислен така, че да съвпадне с броя дни, отбелязващи времето, в което дамите не получават възнаграждение спрямо мъжките заплати. Освен 14,1% разлика във възнагражденията, мъжете в България взимат и с 26,1 на сто по-високи

пенсии, отбеляза тя. Пиринска изреди идеи на Партията на европейските социалисти за преодоляване на различията, а Таня Найденова изтъкна някои от мерките на БСП в тази насока. "Приветствам стремежа на европейските социалисти, които настояват пред работодателите за пълна прозрачност по отношение на заплатите на служителите. И ние в България трябва да последователно и енергично да работим за това", каза Янкова.

Проф. Мариела Модева посочи редица данни от сферата на науката и висшето образование. Според нея има известен паритет при изследователите в държавния сектор, не такава обаче е ситуацията при висшите академични длъжности, където жените са доста по-малко. 54% са асистентите жени, а през последните 5 години доцентките са скочили с 3 на сто и вече са 46 процента. Двойно по-малко от средноевропейското ниво са жените на ръководни академични длъжности, отбеляза проф. Модева.

Експертатката от Велико Търново Мариана Бояджиева настоя да се обърне внимание как последиците от КОВИД-19 се отразяват върху различията в заплащането между жените и мъжете. "Вече много изследвания показват, че жените претърпяват големи загуби, защото работят в сферите на услугите, грижите, хотелиерство, където заплащането традиционно е по-ниско. Освен това те са натоварени и с грижите за дома по време на пандемията, което също сериозно се отразява на тяхното благосъстояние", отбеляза тя. Трябва да има много по-силно изразено партньорство между Обединението на социалистките и неправителствения сектор, както и с представители на женски структури от други партии, смята Атанаска Тенева.

Предложения към парламентарната група:

- Въвеждане на пакети за икономическа подкрепа на уязвими жени.
- Увеличаване на мерките за социална защита на жените.
- Гарантиране на прозрачност на заплащането. Забрана на клаузите за секретност на заплатите в договорите, така че работниците да могат да обсъждат заплащането си.
- Подкрепа и стимулиране на колективното договаряне и социален диалог като основни средства за преодоляване на разликите в заплащането между жените и мъжете и да се гарантират колективни, а не индивидуални решения за постигане на равно заплащане.
- Жените представляват 58% от европейските работници с минимална заплата, достойните минимални заплати са от съществено значение за борбата с бедността сред работещите и за подобряване на икономическата независимост на жените. Трябва да се приеме европейска рамка за достойни минимални заплати, за да се предотврати бедността сред работещите, с цел да се постигне постепенно възходящо сближаване на националните минимални заплати или чрез закон, или чрез колективно договаряне в съответствие със съществуващите национални системи.
- Комуникационна платформа на жените за равно заплащане.

Нов европроект ще подкрепи 6500 деца от уязвими семейства

Очаква се чрез изпълнението на пилотен проект за прилагане на Европейската гаранция за детето в България да бъде оказана подкрепа на над 6500 деца и техните родители. Това обяви заместник-министърът на труда и социалната политика Иван Кръстев по време на видео-конференция, организирана от словенското председателство на Съвета на ЕС на тема "Детската гаранция - равни възможности за всяко дете". Кръстев поясни, че целта е да се

разшири достъпът до патронажна грижа на семейства с малки деца, ранна подкрепа за деца с увреждания и затруднения в развитието, както и да се осигури качествено приобщаващо и предучилищно образование.

Проектът, който се изпълнява в сътрудничество с УНИЦЕФ, ще се осъществи в 10 общини в областите Бургас, Сливен и Стара Загора и е насочен към децата с увреждания и затруднения в развитието, децата от уязвими семей-

ства, както и подрастващи от ромски семейства.

Очаква се изпълнението на Гаранцията за детето да даде възможност и за разработване на иновативни подходи и подобряване при планирането на националните политики за подкрепа на подрастващите и семействата им. Целта на инициативата е инвестициите в децата да се изведат като приоритет на националните бюджети и процесите по планиране за преодоляване на детската бедност и социалното изключване.

Колкото и да е трудно без парламент, който да взема бързи и адекватни решения, законодателни промени, служебното правителство показва няколко важни неща. Страната може да се управлява без рекет, без насаждане на страх и манипулации, без кражби. Може да се управлява прозрачно, отчетно и отговорно, с мисъл за българите и тези резултати се виждат. Това заяви президентът Румен Радев при посещението си с Илияна Йотова във Видин

15-годишен шофирал при гонката в София

Момче на 15 години се оказа шофьор на колата, която предизвика полицейска гонка из София и завърши с тежка катастрофа и пострадал. Полицаи преследвали младежа, който шофирал лек автомобил "Ауди" от Вла-

дая до ул. "Опълченска" във вторник вечер. Той не спрял на звуков сигнал и полицейска палка и се опитал да избяга. По пътя си ударил десетки други коли, като минал на червен светофар през над 10 големи кръстовища.

Гонката приключила с челен удар между колата му с друг лек автомобил, в който отзад се блъснал и автобус.

Вероятната причина за действията на водача и бягството му от полицията е фактът, че той няма шофьорска книжка.

Пробите му за наркотици и алкохол са отрицателни. Няма данни за други задържани по случая. Оказало се, че в колата са били майката на момчето и няколко момичета. Автомобилът бил на познати на семейството.

Очакват 27% поскъпване на имотите

От бранша отричат да има имотен „балон“, предлагането било малко

Само за последните месеци поскъпването на имотите е с около 9%, по данни на имотните агенции. Експерти обаче прогнозираят и още по-голямо увеличение до края на годината. Строителството не спира, а по-високите цени на строителните материали ще оскъпят допълнително имотите, прогнозира председателят на Националната асоциация на строителните предприемачи (НАСП) Георги Шопов.

По данни на асоциацията арматурното желязо е поскъпнало с 64%, бетонът - с 15%, тухлите - с 10%, дървеният материал е поскъпнал със 100%. Поскъпване има и при цените на транспорта, то е около два пъти и половина, което прави около 4% поскъпване на строителните

материали от Китай. „Нашата прогноза е, че освен с тези 9%, цените на имотите ще се качат с още 27%. За нещо, което сме могли да го построим за 100 лв., в момента ни трябва 127 лв.“, коментира пред *economic.bg* Шопов. Той добавя, че по данни на членове на асоциацията цените на труда също скачат с около 12%. Работниците с тези пари, които преди това получавали, в момента в магазините не могат да си купят същото количество продукти, обяснява Шопов.

Според него никой не може да каже кога поскъпването ще спре и имотният пазар ще се успокои. Той прогнозира, че инфлацията ще продължава, докато негативът на тази голяма парична маса

не се изчерпи.

Много компании все още не могат да прогнозират себестойността на продукта си. Именно заради това предпочитат да строят, но да не продават. Председателят на НАСП прогнозира, че това ще доведе до допълнително покачване на цените при новото строителство. „В София ще се усети най-осезаемо, защото предлагането ще намалее, а търсенето ще продължава да е голямо. Хората търсят в какво да инвестират парите си, защото усещат, че средствата им започват да се обезценяват“, коментира Шопов.

По-високите цени на материалите ще бъдат отразени в бъдещи проекти, но за индексация на договори при жилищно строителство не може да става въпрос. То ще засегне главно проекти, финансирани с европейски или държавни средства, смята Шопов.

Председателят на НАСП отрича да има „балон“ при

Георги Шопов

имотите. Според Шопов жилищата са стока от първа необходимост и винаги ще бъдат актуални и търсени. Цените главно растат заради ниското предлагане, което изпреварва търсенето. Според него Столичната община може да реши този проблем, като улесни издаването на разрешителни

за строеж.

Купувачите са били разколебани и несигурни в бъдещи жилищни покупки само през първите 1-2 месеца на пандемията. Според Шопов в момента търсенето в София и големите градове като Пловдив и Варна е такова, каквото не е било през последните 12-14 г.

Индексираят държавните договори за строеж на пътища и ВиК

Действащите договори на държавата и общините за строителство на пътища, водопроводи, пречиствателни станции и т.н. ще бъдат индексирани, което означава сериозно оскъпяване. Камарата на строителите в България (КСБ) е успяла да убеди Министерството на регионалното развитие, че инфлацията трябва да бъде отчетена и вкарана в сметките. Темата стана особено гореща в последните месеци заради скоковете в цените на строителните материали, на тока и на горивата. МРРБ и браншовата камара започват реални стъпки за въвеждане на индексация в стойността на договорите, по които се изпълняват инфраструктурни проекти в страната, обявиха от министерството след поредни разговори за инфлационния натиск. На срещата представителите на КСБ са подчертали пред зам.-министър Валентин

Граматииков, че по данни на НСИ и Евростат от декември 2020 г. до ноември 2021 г. има галопиращо поскъпване на всички видове основни строителни материали, електроенергията и горивата, които се търгуват на борсите. Най-фрапиращо е покачването на цената при металните изделия - арматура, стоманени заготовки, ламарина, където годишният ръст на цените до края на септември т.г. е от 57% до 75%, а средногодишната инфлация е вече над

42%.

Поскъпване с близо 64% се наблюдава и при обработения дървен материал. При изделията от пластмаса с 31% са поскъпнали тръбите и фитингите, които се ползват за водопровод и канализация. Засага при цимента и бетоните изделия повишението е 11%-15%. Идеята е да се въведат национални индекси, които да отразяват поскъпването на основните строителни материали. Те ще бъдат създадени от специална работна група.

22 наши компании в топ 500 на Източна Европа

22 български компании попадат в годишната класация на Кофас за най-големите компании от Централна и Източна Европа - ЦИЕ Топ 500. Те са с оборот от 20,748 милиарда евро. Тази година анализът на оборота на най-големите в региона е повлиян от икономическата ситуация и приспособяването на бизнеса към новите пандемични условия.

Най-големите български компании са с общ оборот от 20,748 милиарда евро и 816 милиона евро нетна печалба. Те се разполагат предимно в химическата, петролната и фарма-

цевичната промишленост, наред с финансови, информационни и телекомуникационни услуги. Страната ни се нарежда на 7 място в общата класация по държави, като броят предприятия е по-висок от миналата година - 22 срещу 18. В челната тройка по размер на оборота у нас се нареждат Българският енергиен холдинг, „Аурубис България“ и „Лукойл Нефтохим Бургас“. БЕХ се намира на 34 позиция в класацията, „Аурубис България“ е на 38 място, а на 11 позиция застава „Лукойл Нефтохим Бургас“.

Приходите на хотелиерите продължават да нарастват

Септември е бил доста успешен за българските хотелиери и за туристическата индустрия като цяло. Що се отнася до приходите на хотелите и реализираните нощувки, данните на НСИ за първия есенен месец са доста оптимистични. Приходите от нощувки през септември се увеличават с 35% в сравнение със септември 2020 г. и достигат 119 млн. лв. През септември миналата година заради ограниченията при туристическите пътувания приходите от нощувки се сринаха до 88 млн. лева. През този септември обаче постъпленията са ускорили съществено ръста

си и се доближават до предпандемичните нива от 2019 г., когато постъпленията от нощувки през есенния месец бяха 166 млн. лв.

Нощувките във всички места за настаняване през септември са малко над 2 милиона или с около 13% повече в сравнение със същия месец на предходната година, като половината са на българи, а другата половина - на чужденци. Сравнението с предпандемичната 2019 година обаче показва, че има доста за наваксване. През септември 2019 г. нощувките във всички места за настаняване са били над 3 милиона.

Над 10% годишен ръст в промишленото производство

През септември 2021 г. промишленото производство в България се увеличило с 10,5% спрямо същия период на миналата го-

дина. Ръстът на месечна база спрямо август пък е 1,6%. Това е четвърти поред месец с увеличение на индекса, показват календарно

изгладените данни на НСИ. На годишна база ръст на промишленото производство е отчетен при производството и разпределението

на електрическа и топлинна енергия и газ - с 28,5%, в добивната промишленост - с 20,1%, и при преработката на промишленост -

със 7,1%. На месечна база през септември 2021 г. повишение е регистрирано в производството и разпределението на електричес-

ка и топлинна енергия и газ - с 6,6%, и при преработката на промишленост - с 1,1%, а намаляване в добивната промишленост - с 0,5%.

СНИМКИ БГНЕС

Мигранти стоят пред бежанския лагер в кипърското село Кокинотримитица. Никос Нурис, вътрешният министър на Република Кипър, обяви, че нараства мигрантската вълна от турската част на острова. Националният център за прием на мигранти може да побере 1000 души, но в момента в него има 2400. Никозия поиска спешна помощ от ЕС

Нелегални мигранти нахлуха в Полша

Лавров предложи на ЕС да плати на Беларус, както бе платил на Турция, за да задържи бежанците

Две големи групи нелегални мигранти са успели да влязат на територията на Полша, съобщи Полското радио. И в двата случая се е стигнало до “насилствено нахлуване с разрушаването на оградата по границата”. Групите включват няколко десетки души. Част от тях са върнати в Беларус, а по-късно министърът на отбраната Мариуш Блашчак съобщи, че вече са задържани всички мигранти, нахлули в страната.

В района на мигрантския лагер до ГКПП в Кузница обстановката е спокойна, съобщи радио. Според полските служби няколкостотин мигранти са получавали храна от беларуси. Чужденците имат палатки, спални чували, а вечер палат огньо-

ве, за да се стоплят. Те са постоянно наблюдавани от беларуските служби, казва се в съобщението.

По данни на полската гранична охрана от понеделник до границата има от 2000-4000 души, които се опитват да влязат в ЕС.

Беларуски пък граничари съобщиха, че са намерили мигранти, бити от полски служители. Във вторник правозащитната организация “Хюман райтс уотч” излезе с упреци към Варшава и Минск заради отношението им към мигрантите.

От началото на 2021 г. над 30 000 се опитали да преминат полско-беларуската граница. Полша обяви извънредно положение в регионите, граничещи с Беларус,

и увеличи числеността на силовите служители по границата до 20 000 души. Мобилизирани са два батальона от войските за териториална отбрана или от доброволческите формирования.

Пред германския вестник “Ди Велт” австрийският вътрешен министър Карл Нехамер настоя Еврокомисията да помогне на Полша да защити външната граница на Общността. Той подчерта, че страната му ще подкрепи Полша “в знак на солидарност”, както го е правила при сходни ситуации на Литва, а преди това и на Гърция.

Германският външен министър Хайко Маас отправи призив да не се участва в “нечовешката дейност” на беларуския президент

Александър Лукашенко по повод бежанците.

Руският външен министър Сергей Лавров предложи ЕС да предостави финансова помощ на Беларус, както го направи с Турция през 2016 г., с която подписа споразумение да спре мигрантите и да ги задържи на своя територия. Държавите, от които влизат бежанци в ЕС, “трябва да бъдат третирани по еднакъв начин”, каза Лавров.

Посолството на Беларус в София заяви в разпространено становище, че “ние многократно призовавахме нашите съседи за съществен диалог и конструктивно взаимодействие между специализираните ведомства по важни трансгранични въпроси, които са безусловни от общ интерес”.

НАКРАТКО

Стачка блокира гръцките пристанища

Моряци и пристанищни работници блокират портовете на Гърция в рамките на 48-часова стачка. Няма да се движат фериботи и товарни кораби, съобщиха кореспондент на БНР. Протестиращите искат по-добри условия на труд и по-добро заплащане. Те твърдят, че правителството не реагира на проблемите в сектора.

Замерват с яйца лика на Младич

Полиции арестуваха правозащитничката Аида Чорович, след като тя хвърли няколко яйца по портрета на Ратко Младич в Белград. Активисти на неправителствени организации искаха да преободисат стенописа. Задържана е и активистката Йелена Якимович. Очевидци съобщиха за полицейска агресия.

Оправдаха бившия панамски президент

Бившият панамски президент Рикардо Мартинели беше оправдан по дело за предполагаем шпионаж срещу опоненти на правителството му, докато бил на власт 2009-2014 г. Съдът постанови, че доказателствата на прокуратурата са недостатъчни.

Търговски център се срути в Турция

Двуетажна сграда се срути в Малатия в източна Турция, съобщиха в “Сабах”. 13 души са пострадали. Предполага се, че има хора под развалините. Здравният министър Фахретин Коджа каза в изявление, че до момента в района са изпратени близо 30 линейки.

Австралиец пребори крокодил с ножче

Австралиец се измъкна от челюстите на голям крокодил, като го намушка многократно в областта на главата с джобното си ножче, съобщиха местните власти. Мъжът ловял риба в имота си близо до Хоуп Вейл и внезапно бил нападат от соленоводен крокодил, който го завлякъл под водата. Там мъжът успял да нанесе ударите, докато хищникът не го пуснал.

Поддръжници на лявото боливийско правителство и на опозицията влязоха в ръкопашни схватки по улиците на град Санта Крус през втория ден от безсрочната стачка в страната. Подобни сцени има и в други градове. Опозицията излезе на улиците заради опитите на лявото правителство да извади на светло сивата икономика. Протестите съвпаднаха с навършването на една година, откакто социалистът Луис Арсе встъпи в длъжност като държавен глава на Боливия, която е президентска република

СДСМ отложи оставка на Зоран Заев

Изпълнителният и Централен съвет на СДСМ единодушно решиха премиерът и лидер на партията Зоран Заев да отложи оставките, които подаде за известно време, докато се нормализират процесите в страната, заяви председателят на ЦК на СДСМ Перо Костадинов след късното заседание на двата партийни органа. “Искам да ви информирам, че след ползотворна и демократична дискусия, в която членовете на ЦК на СДСМ, имайки предвид развитието в страната и инерцията, в която се намира Северна Македония в този период, в който е много важно положителните процеси да продължат, единодушно решиха председателят на СДСМ и премиерът да отложат оставката си за известно време, докато ситуацията се нормализира”. Костадинов изрази надежда, че всички заедно “ще продължим по европейските пътища, които означават напредък”.

Припомняме, че в днес ще има заседание на парламента, където ще се гласува вот на недоверие на правителството, внесен от ВМРО-ДПМНЕ.

Франция строи три нови ядрени централи

Френският президент Еманюел Макрон обяви инвестиции в ядрената енергетика. Ще бъдат построени 3 нови АЕЦ в страната. Последният път, когато на ядрената енергетика бе даден тласък, бе след първия петролен шок през 1973 г. Тогава целта бе намаляване на зависимостта от близоизточния петрол. Сега в европейското пространство ситуацията е подобна: цените растат, дялът на електроенергията в структурата на потреблението също нараства, а това спомага за диверсификация на енергийните източници и включването на възобновяеми ресурси в тях.

Китай възнамерява да построи 150 реактора до 2050 г. и Макрон се възползва от момента, за да обяви, че енергийното и екологичното бъдеще е в ядрената енергия. Той също така е заделил милиард за програма за малки реактори и е на път да даде зелена светлина за изграждането на б реактора с вода под налягане.

50 на сто от французите подкрепят решението, пише вестник “Льо Монд”.

КРИСТИАН ВИГЕНИН:

Всеки глас в изборите е важен

*Най-искрено за Радев и Йотова работят
социалистите, категоричен е водачът
на листите на „БСП за България”
в 16 МИР - Пловдив, и 31 МИР - Ямбол*

□
Интервю на
Павлета ДАВИДОВА

■ Г-н Вигенин, очакват ни трети парламентарни избори за година, хората се умориха, как смятате да ги убедите да гласуват, и то най-вече за БСП?

- В българските народни приказки нещата често се случват от третия път. Надявам се този политически кошмар да завърши като приказка с щастлив край. Трябва да бъде направено това усилие, за да поставим на нова стабилна основа управлението на страната - с твърдо мнозинство в парламента, обединено около ясни политики за хората, което да може да разчита на подкрепа от президента. БСП през тази година показва, че има опита, познанията и хладнокръвието да постигне необходимата спойка между партиите, с малко повече добра воля и отговорност от всички ще стигнем до нужния резултат. Колкото по-силна е БСП в парламента, толкова по-голяма е вероятността да има стабилно и полезно за хората управление. Това е силна мотивация да се гласува за БСП.

■ БСП представи предложенията си за мерки в първите 100 дни от следващия парламент. Кои все пак са стъпките, които не търпят никакво отлагане?

- Виждате как се развиват и застъпват кризите. Може да се окаже, че след месец ще трябва да решаваме и нови неотложни проблеми. Към днешна дата най-сериозните предизвикателства са свързани със здравеопазването и КОВИД-кризата, с растящите цени, в чиято основа е експлоатиралата цена на електроенергията за бизнеса, с

идващата зима и гарантирането на отоплението за хората и свързаната с всичко това нужда от увеличаване на доходите. Времето е много ограничено, затова първата ни работа след свикването на парламента, паралелно с преговорите за съставяне на правителство, трябва да е приемането на държавния бюджет за 2022 г., където да залегнат мерките ни като например намаляване на ДДС от 20 на 9% за храни, както и за електроенергия, природен газ и парно, повишаване на минималната работна заплата, гарантиране на допълнителните 120 лева към пенсиите и за следващата година, преизчисляването им спрямо осигурителния доход от 2018 г., стимули за работещите родители и разширяване на семейното подоходно облагане, премахване на данъка върху доходите за млади хора до 26 години и т.н.

Да не забравяме и мерките в подкрепа на бизнеса, част от които също трябва да залегнат в бюджета - трансформиране на подкрепата за КОВИД-пандемията от 60/40 на 80/20, увеличаване на прага за регистрация по ДДС на 100 хиляди лева, а също регламентиране на дистанционния труд, бързо изплащане на одобрената безвъзмездна финансова помощ за предприятията. Това са само част от най-важните мерки. БСП има ясен план за действие буквално от първия ден, защото разбираме каква отговорност ще носи следващото управление, за да преведе страната и хората през тежките зимни месеци.

■ КОВИД-19 изкара на преден план недъзите на здравната ни система, но не показва ли и недъзите на обществото ни да спазва правилата, било то временни или постоянни?

- Здравната система е ключов елемент от промените, които БСП ще реализира. Като

започнем през смяна на модела, така че в центъра да бъде поставен пациентът, а не печалбата, да гарантираме адекватно здравно обслужване на територията на цялата страна, като обособим защитени болници и стигнем до мерки като 9% ДДС вместо 20% за лекарствата, безплатни лекарства за децата до 14 години, мерки за осигуряване на необходимите лекари и медицинския персонал за болниците и т.н. Тук също имаме цялостен план.

Не можем да търсим отговорност у хората. Всеки народ има характерни черти, но властта трябва да ги познава и в критични ситуации да намира подходящия начин да го направи свой съюзник. Разбира се, ако знае какво иска да постигне. Борисов не знаеше. Ситуацията с КОВИД-19 днес е наследство от сбърканата политика на правителството на Борисов през 2020 г., но своята отговорност носи и сегашният здравен министър, който не направи достатъчно да преодолее това наследство, а приложи същия противоречив подход към управлението на пандемията.

■ Основните парламентарни сили са се концентрирали в себе си, реториката е доста остра. Смятате ли, че този път различията ще бъдат преодоляни и най-сетне ще се формира стабилно редовно правителство?

- Нормално е в кампанията да има противоречия, различни гледни точки, но ако следим внимателно, ще видим и немалко общи виждания и политики. Сега всеки се опитва да спечели по-голямо доверие, за да има по-голяма тежест в бъдещите преговори за правителство. След 14 ноември очаквам напрежението да се уталожи. Има фундаментален разлом в българската политика между партии, които крепят сегашния корупционен олигархичен модел на управление, и партии,

които искат да го разградят и да превърнат България в истинска демократична, правова и социална държава. Този разлом всъщност е и главната предпоставка за възможността различни по своя произход, характер и идеологическа основа партии да успеят да намерят воля за взаимодействие. Оставам оптимист.

■ Освен в Ямбол, сега сте водач на листата и в Пловдив. По какво си приличат двете кампании, но и кои са новите моменти?

- Всеки избирателен район има специфика. Но проблемите са много сходни - работа, доходи, социална инфраструктура, здравеопазване, образование, транспорт... Радвам се, че както в Ямбол, така и в Пловдив работя в екип с мотивирани хора, които правят всичко по силите си БСП да постигне силен резултат. Ситуацията с КОВИД-19 безспорно ограничава възможностите за големи събития и срещи с много хора, на каквито сме свикнали в БСП, но полагаме усилия да компенсираме с по-силно присъствие в интернет, онлайн-дискусии, визуална реклама.

■ Въпреки заявената подкрепа за Румен Радев и Илияна Йотова, все още съществува усещането за напрежение между ръководството на БСП и "Дондуков" 2, имат ли основания подобни твърдения?

- Мисля, че тази тема отдавна е затворена. Месеци наред се развиваха всевъзможни теории, но в нито един момент ръководството на БСП не е имало колебания кой е нашият кандидат за президент. Такива колебания нямат и членовете, и симпатизантите на партията, усеща се в кампанията. Независимо, че и други партии обявиха подкрепа, виждам, че най-искрено за Радев и Йотова работят социалистите, останалите често се включват в събитията, колкото кандидатите им да

си направят снимки с президента и да експлоатират неговата популярност. Ние не просто пожелаваме втори мандат на Румен Радев и Илияна Йотова, а полагаме всички усилия да го спечелят.

■ ГЕРБ лансираха тезата, че се подготвя фалшифициране на резултатите от гласуването през машинния вот, БСП има ли притеснения?

- Правим активна разяснителна кампания как да се гласува с номер 6 в президентските избори за Радев и Йотова и с номер 33 в парламентарните избори за "БСП за България". Призивът ми към всички избиратели е да излязат и да гласуват, не е трудно, а и в секцията ще има човек, който с удоволствие ще помогне, ако случайно възникне проблем.

Опасенията на ГЕРБ намирам за силно преувеличени, да не кажа истерични. Тяхната цел е да компрометират машинния вот, за да се върне хартиеното гласуване с купените гласове, стотиците хиляди недействителни бюлетини, разнасянето на чували по нощите. Някои действия на доставчика на машините в последните месеци и седмици допринесоха за задълбочаване на съмненията и, разбира се, БСП беше длъжна да реагира. Контролното преброяване на разписките се очертава като единственият начин да се отхвърлят съмненията и да се възстанови доверието в изборния процес. След като съдът отмени част от решението на ЦИК в тази посока, ЦИК би могла да търси компромисни решения, като например на случаен принцип да се определят за контролно преброяване разписките в 1/3 от секциите, без това да се отбелязва в специален протокол. Има и други варианти за допълнителна верификация на резултата, които може да се правят и от самата ЦИК непосредствено след изборите. При всички случаи техническата страна на подготовката и провеждането на вота ще трябва да се подобри за следващи избори.

Най-важното сега е хората да не се обезсърчават, всеки глас е важен и усилието да помогнеш на разумната партия БСП да има по-голяма сила в парламента ще бъде възнаградено!

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Последни напъни

Валентин ГЕОРГИЕВ

Изборната параноя, обзела Бойко Борисов, стигна апогея си. Седмици наред сипеше огън и жупел срещу Радев, Рашков и служебните министри за какво ли не, изкара виновни всички, а себе си - жертва и целия в бяло. В последните дни направи няколко опита да по-

сее съмнения и да осуети вота с "нелегалните" машини, които щели да бъдат използвани. Опровергаха го официално, обясниха му за какво иде реч, от ЦИК даже му гарантираха, че няма как да стане "номера", но това не го спря. Намери нова версия. "Изхвърли" се с провокацията, че у нас са пристигнали 20 хиляди флашки в 28 кашона от Тайван, които били префактурирани и също щели да се използват за фалшификации на изборите.

Нещо повече - от думите му не се разбра има ли ги, няма ли ги в някакъв склад на аерогарата, защото се били "разбързали да ги изнесат обратно, след като казах-

ме". "Може ли ние да си доверим изборите за президент и парламент на една частна компания", запита Борисов, след като отново наблегна, че се готвела "тигантска манипулация".

Как да си обясним цялата истерия на бившите управляващи с тези последни напъни на всяка цена да компрометират вота в неделя? Експерти определят конспиративните теории, които Борисов тиражира, като "класическа контраатака чрез информационна диверсия". В ГЕРБ няма как да не са разтревожени от факта, че благодарение на министър Рашков брени дни преди изборите медиите са залети с ин-

формация за схеми в изграждането на АМ "Хемус" и обвинения за дававери по върховете на МРРБ по времето на Борисов за стотици милиони. "Душицата" изглежда си мислеше, че е въртнал перфектна схема за източване на бюджета, пък те взеха, че бързо му я разгадаха. Оттук на сетне перспективите пред бившия Първи не изглеждат никак розови. А прокуратурата най-сетне се сети да проверява ония снимки с ключетата в спалнята.

Японска мъдрост гласи: "Няма по-мъчително наказание от очакването на възмездие". Всяко нещо има край. Дали ще го дочакаме наистина?

В пещерата

От стр. 1

Погубихме, поругахме и се изхранихме в лицето на доказаните авторитети. Допуснахме приматът Ганьо с обноски на горилата да се превърне в пример на успял и уважаван човек.

Построихме дискотеки в сградите на театрите. Изпразнихме читалищата и напълнихме моло-

вете. Унизихме учителите и прославихме инфлуенсърите. Броим лайковете в ТикТок, но не и оценките в училище.

Подаряваме на децата "Ауди", но не и книга...

Дълбаем дъното. Отдавна. Като нация, като народ, като граждани, като общество.

Разградена е държавата. А духовността умишлено, трайно и планира-

но е съсипана.

Държава, в която образованието и децата не са основен приоритет, скоро може да не съществува на картата на света.

Инвестиции, иновации, магистрали, субсидии... Всичко, всичко, уважаеми, е безсмислено и напразно, ако ги няма децата, които ще растат като разумни, възпитани и можещи граждани.

Не можеш да продаваш зелена енергия на клиенти с култура на пещерни хора... И да правиш иновативна икономика с диваци.

Спешно трябва да се заемем с лечението на тази болест. На деградацията и маргинализацията. Заразна е. И смъртоносна. Убива умове, духове и цели нации.

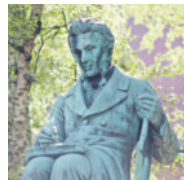
1493 - РАЖДА СЕ ПАРАЦЕЛЗ, ЛЕКАР, ЕСТЕСТВЕНИК И ФИЛОСОФ (УМИРА 1541 Г.). Бори се против схоластиката и се стреми да постави медицината на научни основи. Създател на ново учение за лекарствата. Въпреки правилните насоки, които дава за развитието на медицината, Парацелз остава под влиянието на алхимията и мистиката. Негови са думите: "Всички вещества са отровни. Няма такива, които не са. Само дозата разграничава отровата от лекарството." Цитатът може да се прочете в предговора на всички учебници по токсикология и фармация.

1821 - РАЖДА СЕ ФЬОДОР МИХАЙЛОВИЧ ДОСТОЕВСКИ, РУСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1881 Г.). Творчеството му оказва огромно влияние върху световната литература. Романиите "Престъпление и наказание", "Идиот", "Бесове", "Юноша", "Братя Карамазови" и др. предлагат диалогичен сблъсък на самобитни личности, страстни търсения на социална и човешка хармония, дълбок психологизъм и трагизъм. В публицистическия "Дневник на писателя" (1873-1881) има много страници, посветени на Освобождението на България.

1855 - УМИРА СЪОРЕН КИРКЕГОР, ДАТСКИ ФИЛОСОФ (Р. 1813 Г.). Често посочван като първия философ екзистенциалист. Де факто той запълва съществуващата празнина между философията на Хегел и това, което ще стане екзистенциализъм впоследствие. Голяма част от разсъжденията му са свързани с религиозни проблеми като същността на вярата, институционалността на църквата, християнската етика и теологията.

1911 - РАЖДА СЕ ПАНТЕЛЕЙ ЗАРЕВ, ЛИТЕРАТУРЕН КРИТИК (УМИРА 1997 Г.). Рожденото му име е Пантелей Йорданов Пантев. Академик, член на Президиума на БАН, първи зам.-председател на БАН, ректор на СУ, председател на СБП, член на Държавния съвет, депутат. Автор на стотици студии, публикации, критики.

1918 - КРАЙ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА. Официално на този ден в 11 ч. са прекратени военните действия. В Първата световна война (1914-1918) се включват повечето Велики сили, обединени в две противостоящи коалиции - Антантата (Франция, Русия, Великобритания, Сърбия и много други държави) и Централните сили (Германия, Австро-Унгария, Османската империя и България). Над 70 милиона войници, от които 60 милиона европейци, са мобилизирани. Повече от 15 милиона са убити.

2004 - УМИРА ЯСЕР АРАФАТ, АРАБСКИ ПОЛИТИК (Р. 1929 Г.). Основател и лидер на палестинската нелегална организация "Ал Фатах" и председател на Организацията за освобождение на Палестина (ООП). Партизански водач, Арафат е смятан от палестинците и техните поддръжници за борец за свобода, а от САЩ, Израел и техните поддръжници - за терорист. Един от тримата Нобелови лауреати за мир за 1994 г. заедно с тогавашния израелски премиер Ицхак Рабин и външния министър Шимон Перес. Избран за президент на Палестинската автономия през 1996 г.

ИВАН ЧЕНЧЕВ е роден на 5 август 1976 г. в София. Народен представител е в 42-рото, 44-тото, 45-ото и 46-ото НС. В последния парламент беше председател на Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта. Докторант е в НСА "Васил Левски" и преподавател по мениджмънт и младежки дейности. Владее английски и руски език.

ИВАН ЧЕНЧЕВ:

БСП работи за България, а не за власт

Първо трябва да се спрат течовете на парите, казва водачът на листата на „БСП за България” в 26 МИР - София-област

Интервю на Марин МИЛАШКИ

■ Господин Ченчев, кампанията е към своя край. Кой са най-големите проблеми на хората от Софийска област, които те споделиха по време на срещите ви с тях?

- Районът е близо до столицата, но има труднодостъпни планински села, до които няма дори път. Някога е имало, но сега липсва и нищо не се прави, за да има. Дори се спекулира, че след 12-годишно управление на ГЕРБ служебното правителство е виновно, че хората нямат пътища.

Проблемите са много и са в цялата област. На едни места са зле с водопровода, на други има свлачища, а в трети - и двете. На тези хора трябва да се помага не от утре, а... от вчера. И човек да се чуди откъде да започне. Толкова са изоставени и за тях все няма пари, защото живеят в малки населени места.

В големите общини имат проблеми, характерни за цяла България. Ситуацията в Софийска област въобще не е добра, а това е притеснително, защото говорим за населени места близо до столицата.

Покрай кризата с КОВИД-19 хората започнаха да купуват имоти в малките населени места и директно се сблъскват с проблемите.

■ Какво трябва да се направи най-напред след изборите, защото очевидно са нужни спешни мерки?

- БСП предложи решение - антикризисни мерки в първите 100 дни. Те са съгласувани с браншовете. Това е хубаво - нека хората да не си мислят, че проблемите им се решават някъде на етажите на "Позитано". Възприели сме отдавна подхода да се срещаме с представители на съответния сектор, с трудещите се хора, за да можем да сме в същината на проблема. Да се стикова мнението и той да бъде решен. Защото не е важно някой да командва хората, а те да се чувстват добре. Или

да виждат, че проблемите им намират решение. Важно е, освен преодоляване на здравната криза, да има икономически мерки, защото доходите въобще не отговарят на инфлацията. Горещият картоф ще трябва да се вади от отговорни държавници - нещо, за което БСП призовава.

■ Темите, които БСП е повдигала през последните години, винаги излизат на дневен ред...

- И днес е така, и утре ще бъде така. Много хора не отдадоха значение на някои факти, но това, което се случва в държавата, е чудовищно. Чудовищно е да отпуснеш 1 милиард лева предварително, след което тези пари да ги няма. Още по-чудовищно е и да строиш магистрала върху земи, които дори не са отчуждени. Това означава, че държавата отпуска пари за незаконен строеж. Това не мога да си го обясня. Но е факт.

Най-напред трябва да спрат течовете на средства. След което е важно да има навременни мерки. Защото изборите ще минат. След това ще се конфигурира парламент. Но после идва голямото притеснение на БСП. Ще започнат преговори за съставяне на кабинет, на комисии, а паралелно трябва да се входи държавният бюджет. Затова призоваваме партиите да внесат своите предложения, но те да не са популистки. Не намерим ли допирни точки по бюджета, влизаме в следващата година с бюджет на 80% от предходната. При това в условия на криза. Трудните зимни месеци предстоят. Не искаме никого да плашим, просто призоваваме парламентът да си свърши работата и да помогне на хората да надигнат глава.

■ Очаквате ли този път да има разбирателство между партиите и да бъде съставен кабинет?

- Нашият слоган е "Разумните решения!". Той е такъв, защото БСП показва, че е гласът на разума не само в последните два парламента. БСП работи за България, а не за власт. Това е разликата ни с останалите партии.

Трябва да се прояви отговорност, и

то не чисто партийна. Партиите съществуват, за да се грижат за държавата. Трябва да намират подход, мерки и начини за излизане от тази криза. На първо място е нужно да се състави редовен кабинет, който да има силата и отговорността за промени. Ако всичко това липсва и трябва да се гласува бюджет, е опасно - може да се направят "свободни съчинения" чрез т.нар. плаващи мнозинства. Те са опасни за хората, които носят последствията от популистки решения.

Доказахме, че имаме сила. Че сме разумни. Най-важно сега в кризата е хората да усетят нещата по джоба си. Има една държава, която се казва България. Тя е тяхната държава и трябва да се грижи за тях. Омръзнало ми е да слушам глупости от управляващи политици, които тръбят, че ако дойде БСП, щяло да се одържавява. В момента в страните в ЕС държавата си е във функциите, не е абдикирала. И хората чувстват, че имат държавници. Тогава всеки човек започва да се чувства отговорен.

Въпреки всичко, което се случва в нашата родина, българинът продължава да е съвестен. При посещенията в различни населени места виждам, че хората се грижат и търсят сметка на кмета по дадени проблеми и паралелно си плащат данъците. Затова този народ не бива да бъде грабен, а той буквално е ограбен. Това е кошунство.

А най-голямото кошунство е да се граби през здравеопазването. Необяснимо е за мен - едни хора грабят други хора, които са в нужда. Резултатите от проблемите в здравеопазването са заложи от ГЕРБ през последните 12 години.

Призовавам българите да не се подвеждат по новите вълни в политиката. На предните два избора имаше нова вълна, а сега - още по-нова. Но какво стана? Нищо. Българинът търси промяната, но гласува на тъмно. Мисля, че хората се убедили, че не са я потърсили на правилното място.

Тези нови политики не са се сблъскали с реалната политика. Кога-

то тези хора влизат в парламента, разбират каква е ситуацията. Защото трябва да имаш и опит, освен идеи. А има и съпротива от тези, които не искат да се случи дадена идея.

■ Доста години бяхте активен в спортните среди. Спортът май е на последния ред. Защо стигнахме до там?

- Независимо от това, учудващо е, че България продължава да има спортисти, да ражда таланти. По всякакъв начин спортът бе загърбен, и то през целия преход. Караме по инерция, талант, гени заложи. Но бюджетът е крайно недостатъчен (97,6 милиона лева). С тези пари се подготвят олимпийците, високо спортно майсторство, масов спорт, ученически, студентски... Как да стане? Държавата има бюджет колкото има баскетболният ЦСКА Москва.

В Унгария Виктор Орбан даде 500 милиона евро за спорт. И когато го попитаха защо не ги е дал за болници, той отговори, че всъщност ги е дал за здраве. Давайки ги за спорт, ще намали натовареността върху болниците. И тук трябва да стане така. Според статистиките нашите деца са едни от най-заболените. А това е от липсата на спорт. Най-простото нещо е да се покриват нормативите в училище. В момента се създават клубове, които обикалят училищата и събират такси от децата. Тези хора го правят, за да могат да живеят, но идеята е професията треньор да бъде подсигурана. Спортът е изключително отговорно нещо. Ако треньор натоварва вашето дете и го прави по неправилен начин, то може да пострада. Поради тази причина треньорите трябва да са подсигурени.

■ В момента спортното министерство подготвя проект, с който по един треньор на клуб ще получава по една минимална работна заплата. Това ли е пътят?

- За да работи, треньорът не трябва да мисли за насъщния. Призовавам хората, когато слушат различните програми, да отсяват работещото, а то личи кое е.

■ Има ли нужда от промяна на системата в спорта?

- Да, едно време спортът беше държавна политика. И не ставаше дума само за парите. Когато се разработи цялостна система за спорта и тя функционира, резултатите веднага са налице.

Бих върнал науката в спорта. Без наука няма да достигаме до постиженията, които сме правили преди. А тогава имаше наука в спорта. Можем да ползваме прекрасните кадри на НСА, с които да направим научен спортен център. Трябва да се ползва повече експертизата, да бъдат ангажирани професионалистите. И успехите ще дойдат.

Подготви
Христо ГЕОРГИЕВ

Вече 30 години не можем да се разберем за 10 ноември 1989 г. - едни гледат на тази дата като на край, други - като на начало. Но един жесток въпрос се върти в главите на всички. Как се стигна дотук, че добре устроена малка държава, наричаща се България, бе изцяло разрушена и камък върху камък не остана от нея. Факт. И все не можем да си отговорим - ние самите ли сме си виновни за дереджето, до което се докарахме, или това е пъклен международен замисъл? Или пък от двете по нещо? Тия въпроси възникват още в първите дни на преврата срещу него и първия човек на партията и държавата Тодор Живков. Той е категоричен - това не е дори политиче-

ски преврат, а добре организиран от вътрешни и външни сили криминален метеж. И стига до извода, че има ръководен център, който го организира и осъществява. Прочетете сега неговия анализ и кажете, че не е актуален! Разрухата се постига не чрез война и бомбардировки, а чрез грабеж и железни международни договори, които определят какво има и какво няма право на живот в родината ни. Някой да е забравил ролята на Световната банка и на Международния валутен фонд? Като че целта е била не само разрушаването на промишлеността, индустрията и селското ни стопанство, но и кражбата на десетки хиляди млади хора, напуснали България и отишли да работят на Запад и за Запада. При това - без със стотинка да компенсират разходите на държавата ни по тях до момента на емигрирането си. Химера ли е завеждане на международно дело и постигане на възмездие за пладнешкия грабеж? Този въпрос си задава не само Живков. Убеден съм, че още хиляди други ограбени си го задават.

Тодор Живков, Мемоари, изд. "СИБ" АД - "Абагар", 1997 г.
Из главата "Бяха задействани опасни детонатори"

Във всеки случай днес едва ли може да се подценява и отрича, че след 10 ноември в България се създадоха всички условия, които щяха неизбежно да породят настъпилата тотална разруха и катастрофа. Сред тези условия се открояват три, така да се каже, детонатори-взриватели, които бяха задействани по всички правила на "разрушителния жанр". Къде прикрито, къде открито. Детонатори, които, взети поотделно, са имали и имат място и в други страни. Но у нас те сякаш намериха най-плодородна почва за съвместно действие...

Първият детонатор, за който напоследък се заговори не само открито, но и с нарастваща тревога, това са управленският волонтаризъм и стратегическата немоощ... В последна сметка [те] са в основата на провеждания практически курс. Провалите в управлението и стратегията са провали в цялото ни обществено развитие...

Вторият детонатор, за който с така наречения външен фактор, взет в най-широкия смисъл на думата. Далеч съм от мисълта да отричам необходимостта от широкото ни отваряне към външния свят и интегрирането ни в европейските структури. Та нали това бе един от прегънати-камъните в разногласията ни със съветското ръководство. ...Въпросът е, че вместо двустранен, с отчитане на българските интереси, този процес се разви едностранчиво, с което се нанесох трудни поправки пробойни в националната икономика.

За никого вече не е тайна, че отгук наред с другото дойдоха катастрофални последици. Цели отрасли и подотрасли бяха извадени от строя. Други бяха парализирани, каквото е случаят с военнопромишления комплекс, електрониката, енергетиката и прочее. Някои бяха доведени до немощно състояние...

Не е случайно, че сега открито се заговори за неизгодни за България договорености с международни финансови институции, както и за търсене на отговорност от подписаните тези договорености...

Третият детонатор... се отнася до тоталното разграбване на народното богатство... Става дума за явление, което се стовари с невиджана сила върху целокупния обществено-политически, материален и духовен живот на страната. За явление, което ще остане като една от най-позорните страници в съвременната история на България... Вероятно малко са страните или регионите, които познават подобен случай...

Още тук обаче искам да споделя, че след моето освобождаване на пленума на ЦК на БКП, всичко, всичко, което беше говорено, рухна още на другия ден. Беше забравено! Започна се жестока кампания срещу мен... И така бях поставен в пълна изолация. Всяка моя стъпка бе следена. Всяка моя дума, както научих по-късно, е преценявана и претегляна на десет кантара. Питай се: "Не е ли това някаква инсценировка?! Защо е всичко това - за да ми затворят устата? За да ме уплашат ли? Какво става в България?"

Малко по-късно всичко или почти всичко ми стана ясно! България е предадена! България е продадена!...

На 18 януари 1990 г. ме арестуваха. Вече споменах - при много строга охрана. Лишен бях от всякаква информация. Но когато ме поставиха под домашен адрес, вече имах възможност да гледам телевизия. Можех да чета вестници, да слушам радио. Бях поразен. Бях като ударен от гръм. Пред себе си видях една съвсем друга различна, непозната за мен България. Изненадата ми бе неопишуема. Какво се бе

ТОДОР ЖИВКОВ:

Напред към деградацията!

случило у нас? Какво бе станало?

**Какъв „тайфун“
бе преминал над
страната ни?...**

Впечатли ме най-напред безредието! Тотално безредие, което долових с всичките си сетива...

С всеки изминал ден от вестниците научавах, а чувах и по радиото за разни пръкнали се новобогаташи. С някои от тях дори се "запознах" чрез публикуваните биографии. При това с пикантни подробности. Всеки вестник с по нещо ме шашваше - прочитях за все нови и новоизлюпувани се милионери. Всичко изглеждаше не само невероятно. Не исках да го приема нито с разум, нито със сърце за възможно. За реално съществуващо!...

За другото, мислех си, дано сънувам! Защото - вярно е, аз не разполагах с никакви документи. Но и пред мен, както пред всеки трезвомислещ гражданин, средствата за масова информация ежедневно рисуваха картини за непристъпния за додесетоноемврийска България парадокс: няколкостотин души, за богатели по неведом, а може би бе престъпен начин и няколко милиона бедняци, някои дори ровещи в кофите за боклук!...

Кой можеше в онези смутни дни да оспори явният факт, че България е подложена на безмилостен грабеж. Че България се разграбва. Че България, както обичат да казват в подобни случаи, вече е заприличала на разграден двор. Кой каквото можеше и откъдето можеше - грабеше! И този процес, за всенародна жалост, продължава!...

Неволно и непрекъснато в съзнанието ми се натрапваше мисълта, че макар персонализацията на авторите и актьорите на посочената драма да остава скрита картинка, едно е безспорно: във всички случаи ще да е имало нещо като щаб. Силен щаб, който е организирал и ръководил това разграбване на народното имане.

Иначе откъде така набързо, кажи речи за месец-два ще се пръкнат тези новобогаташи?!

Както показват фактите, сериозни промени в структурата на банковия капитал започват да се извършват през 1990-1991 г. Именно тогава на финансовия пазар навлизат акции, чрез чието изкупуване се увеличава уставният капитал предимно на търговските банки, като частният сектор в повечето от тях надхвърля 51 процента. През този период се създадоха и изцяло частни банки, някои от които сега са мощни финансови империи. Факт е също така, че бяха извършени сериозни банкови нарушения, като се изтеглиха огромни финансови средства под формата на кредити без необходимите обезпечения.

Чрез злоупотреби с банкови заеми и чекове от държавните банки средствата се насочиха към частните банки, след което бяха обявени за безнадеждни събирания. Друга част от заемите беше обърната във валута и изнесена в чужди банки. Този начин на изсмукване на национални пари е типичен за банките, създадени от някои крупни икономически групировки. Например от ДСК са раздадени 70 милиарда във вид на кредити, като болшинството са използвани за създаване на частни банки и фирми...

Представяват интерес и коментарите на експертите на ООН по известния доклад на Програмата на ООН за развитието (1995 г.) В тях по-специално се изтъква, че у нас входовете и изходите на държавните предприятия са "обрасли" с частни предприемачи. От това се прави един логичен извод, а именно, че тази практика може да е ефективна за преразпределение на обществения продукт, но не и за неговото увеличаване и съхраняване. При това положение логично е също, че брутният вътрешен продукт на страната спада.

Не мога да пропусна още два кардинални проблема. За да се затвори кръга, така да се каже.

Първият. Какво стана с държавния стратегически валутен резерв, който беше създаден и който проби пътя на Запад? Защото този резерв беше в западни банки. А те, известно е, обменят информация помежду си. Знаеше се, че България е стабилна. Отгук идваше и одобрението към страната ни. Ние бяхме платежоспособни. Не сме просрочвали нито едно плащане. Напротив, през цялото време на управлението на Тодор Живков имаше валутен резерв.

**Къде отиде този
валутен резерв**

след 10 ноември 1989 г.? Кой го присвои? Ето за това не може и

не бива да се мълчи.

Тук ще направя едно уточнение. Този валутен резерв беше под мой контрол. Аз председателствах валутната комисия към Политбюро. По-късно, през 1985 г., прехвърлихме комисията към Министерския съвет. Не беше правилно държавният глава да се занимава с такъв въпрос. Това си беше задължение на изпълнителната власт.

Спомням си, по някое време при мен дойде Васил Коларов - председател на Българската народна банка. Каза ми: "Другарю Живков, похарчени са 500 милиона долара". Министерския съвет тогава натоварил А. Луканов да оглави комисията по валутния резерв. След този разговор забраних на Коларов да дава каквато и да е сума във валута на правителството без мое разрешение. Така се договорихме.

След известно време отново дойде Коларов: "Похарчени са още 200 милиона..." Придружаваше го директорът на Външнотърговската банка. Пред мен Коларов го разкритикува остро за похарчените още 200 милиона долара. Обърнах се тогава към него: "Вие участвате във всички заседания на Министерския съвет, а сега вините другите..." А той започна да се оправдава: "Но те не ме викат, другарю Живков, когато разглеждат всички валутни въпроси..."

Сигурен съм, че още преди да бѝ освободен от длъжност, от резерва са били похарчили 700 милиона. Оставаша милиард и 300 милиона долара, които бяха в чуждестранни банки. Отново питам: къде отидоха тези пари? Кой ги открадна? Като вземем и над милиард и 700 милиона дългове, които се направиха по време на мораториума, какво се получава?

Ето го първия проблем.

Вторият се отнася до създаването на фирмите.

Даваме ли си сметка от колко години и колко народ говори предизборно за мизерията на пенсионерите у нас. Спомняте ли си знаменитото “Алчни старци изпълзяха на припек” във в. “Демокрация” на СДС през 1992 г. по повод пенсионерските протести или циничното бла-бла на скандалния министър на ГЕРБ Симеон Дянков, който обясняваше, че му трябвал втори мандат, за да “оправи пенсионерите”? Минаха години, десетки години. И резултатът е минус нула - само Евростат от време на време подкача спящите ни политици, че българските пенсионери са най-бедните в Европа, че нямат пари за отопление и лекарства, че в ЕС пенсията е около 70-90% от дохода в активна възраст, а у нас е 30%!

Сега пак сме в избори и пак всички са се загрижили за хала на възрастните. Даже “Демокрация” в комбина с Дянков - сиреч коалицията ГЕРБ-СДС. Така е преди вот. А той като отmine, у нас действително е обратното. Преди повече от три години БСП внесе в НС законопроект за възрастните хора с конкретни идеи за реалното

Днес аз, утре ти...

Дали грижата за възрастните хора пак ще клони към минус нула?

Велана ХРИСТОВА

им подпомагане. Властвашите от ГЕРБ се скъсах да шикалкават - трябвало мерките да са не в специален закон, а пръснати в другите закони; трябвало да има конкретни изчисления колко ще струва всяка мярка; не можело да има държавен фонд за подпомагане на възрастните, щото това било социализъм. Интересно как капиталистическа Виена осигурява дом и грижи за всеки пенсионер в специални комплекси за възрастните с всички удобства -

ако човекът желае. А тук се изобретяват хиляди “но”, само и само нищо да не се направи за населението, по чието застаряване сме на пето място в света, напомни още тогава депутатът от БСП Георги Гьокков. “Законът е важна първа стъпка за гарантиране и защита на интересите на възрастните хора. Той ще ги подпомага да живеят достойно своите старини, подпомагани от лични и социални асистенти, от социални работници и медицински персонал”, обясняваше Гьокков. Но на банките в парламента седяха глухи. Същите, които сега пак искат да седнат там.

В програмата си за следващия парламент БСП пак предвижда Закон за възрастните хора. Ето какво казва Георги Гьокков сега: “Всички партии и всички политици говорят за страшната демографска катастрофа, която ни е

Георги Гьокков преди три години в битка за Закона за възрастните хора

сполетяла, но никой нищо не прави. Изследванията и прогнозите на национални и международни институции сочат, че до 2050 г. се очаква относителният брой на населението на възраст над 60 години у нас да мине 30% от общия брой, а това означава, че няма да има достатъчно работещи и са застрашени всички социални системи - ако не се вземат адекватни мерки, те ще започнат да се разпадат. Аз твърдя, че

такъв закон е нужен на българското общество. Невинаги по-младите съумяват да дадат заслужената благодарност на предишните поколения, които са давали своя принос към икономическия растеж на страната, а принципите на солидарност, равнопоставеност и достъпност не биха имали значимост в социалната политика, ако не са съпътствани от реални мерки и политики за подкрепа. Нашият проект

на закон предлага нова визия за грижата и социалното включване на възрастните хора. Пенсионерите се нуждаят от инструментите на политиката по социално включване, чрез които те да се чувстват част от обществото, да се ползват от всички социални права и да имат достъп до всички блага, постигнати от икономическия растеж на страната. Това обаче не е възможно, ако те са изолирани от процесите на развитие в различни области на социалния живот. Възрастните хора имат потенциал, в условията на липса на квалифицирана работна ръка те трябва да бъдат насърчени да го използват.”

Тези дни сред коментарите в интернет прочетох нещо, което да запомнят всички запътили се към 47-ия парламент - една сентенция, която татарите пишат на надгробните паметници: “Днес аз, утре ти”...

От стр. 10

Вече посочих, че още от края на 1988 г. започнахме да изграждаме фирмената организация. Беше утвърден и указ 56. Формираха се необходимите атрибути на фирмите, включително бордовете на директорите. Дадохме им оборотни средства. Всичко, което беше необходимо за работа на фирмите, им дадохме. Това бяха огромни заводи. Всичко предадохме.

И отгук започна разграбването. Вложените в чужбина средства също бяха разграбени. Всичко изчезна, потъна.

Такова разграбване историята не е виждала

По времето на Филип Димитров ограбването набра още по-голяма скорост. Бяха ликвидирани контролните функции на държавата, търговските организации, митническите ограничения и т.н.

Кое в случая ме мъчи? Най-важното - хората, които ме заместиха, не си дадоха сметка за последиците. Те отхвърлиха всичко. По мое време бе запазен държавният контрол, нито една контролна функция не бе разбита. След това всичко бе сякаш нарочно разбъркано и унищожено. Така е печалната истина: от разграбения двор всеки можеше и вземаше каквото си искаше.

Разузнаването също бе ликвидирано. Разпръснати и уволнени бяха хиляди хора. Началото бе сложено непосредствено след 10 ноември. И отново задълбочаване, при това катастрофално, при управлението на СДС. Един показателен пример. Беше създадено такова положение,

че селското стопанство се ръководи не е от министъра на земеделието, а от разни търговски организации, които изкупуват селскостопанската продукция. От тях зависи и цената и инфлацията. Каквото те решат, това става. В селата пропищяха от тях.

Тъжна е констатацията след всичко, изнесено дотук. Държавността ни е разбита. Ето и това трябваше да се каже на народа. А не да се мълчи и да се дава възможност на опозицията да атакува. И тя атакува не друг, а БСП, всичко в геометрическа прогресия се стоварва върху гърба на партията.

Ратувам за истината, защото обрисваното положение даде възможност от най-ревностни “реформатори” да създадат свой апарат от верни хора, чрез които се стремят да овладеят всички лостове - икономически, политически и др. Така правителството на левицата ходеше като по въже, нямаше място за маневриране.

Във връзка с множеството манипулации, чийто източник отново води към тези “реформатори”, ще посоча една опашката лъжа. “Наследниците” ми твърдят, че по мое време имало над 10 милиарда долара външен дълг. Ще повтора -

опашката, някому угодна лъжа

Спомням си, през лятото на 1989 г. пред американски бизнесмени, пребиваващи у нас оповестих, че външният ни дълг е около 6 милиарда бруто. Но зад него стояха немалки и неизплатени от други държави дългове към нас. Вече не ми останаха думи за питане...

Какво стана със създадените

фирми? Вече загатнах, че на входа и на изхода на тези фирми се настаняха други, частни фирми. Те определят цените на доставяните материали и суровини. Те диктуват цените и на готовата продукция. Разсипаха наши прекрасни заводи, които минаха към вътрешен дълг. Разграбиха ги. Някой може да ми възрази: кой завод е разграбен? Аз казвам: а кой не е? Групировките не вземат заводи, те направо ги ограбват, окупират входа и изхода им. Знае ли народът истината и за това деяние?

Българската социалистическа партия мълчи. През 1994 правителството на левицата наследи разграбена България. Кой я разграби. От къде и как се пръкнаха новобогатите. Къде изчезна валутният резерв? Да питам ли за оборотните средства, които предадохме на фирмите. Оптимист съм, дано с приватизацията дойдат добри стопани, които ще потърсят ползата от името им. Ще потърсят и отговорност...

Говорейки за това нечувано и невиджано грабителство, не

изключвам възможността то да е задействано още преди 10 ноември 1989 г. Да, възможно е! Аз бях тежко болен. През месеците юли, август и началото на септември 1989 г. не можех да ставам сам от леглото. Едва ходех дори с придружител. След това минах на полудневна работа. Възможно е някой от авторите и актьорите на разглежданата драматична “перестройка” да се възползвали от всичко това и да са задвижили механизми на разгърналия се след “великата дата” с пълна сила процес на тотално разграбване...

Ще се върна отново към тежката криза, в която изпадна България. И ще приведа данни от “Бялата книга” за положението на страната в началото на мандата на 37-то народно събрание. Данните са показателни. Макар че не са разкрити причините за реалното разграбване. Един процес, който не е спирал...

Истината е, че по размах и дълбочина на кризата ние надминахме Америка с нейната депресия от края на 20-те и

началото на 30-те години. Брутният вътрешен продукт през 1994 г. е намалял в сравнение с 1989 г. с 49.3 на сто, обемът на строителството - със 72 на сто, селскостопанската продукция с 30 на сто, нематериалните услуги спрямо 1991 с над 33 на сто. Енергетиката, транспортът, пътната, съобщителната и водната структура не можеха да осигурят дори слабо стопанско оживление...

Политизацията на външно-икономическите ни отношения доведе да загуба на наши традиционни и обективно изгодни външни пазари. Сега там се разполагат други мощни световни производители и нашето завръщане ще става все по-проблематично...

Правило ми е впечатление, че редица дейци на опозицията говорят за преход, имайки предвид смяната на обществения строй. И това те не крият. Открито убеждават българския народ, че България ще навлезе най-сетне в ерата на благоденствието и демокрацията, ако в нея отново се установи капитализъм. Така че - напред към капитализъм!...

Не политиканствам. Нямам намерение да се впускам в дебритите на дребнавите политически страсти. Но бих желал да подчертая следното. Това, което е с определящо значение за нормалното съществуване на човека, сега е до голяма степен разрушено у нас. Става дума за благоприятна жизнена, социална и културна среда. Само в такава среда могат да се прекратят процесите, водещи към дехуманизация, към обезличаване. Към деградация, към принижаване на човешкото у човека!...

Целта на тази статия е да подложи на съмнение някои популярни догми, които се лансират както от неикономисти (простено им е, те са лаици), така и от “професионални политици”, които стават по този начин заплаха за развитието.

В масовото съзнание продължават да битуват няколко “непреходни истини” - свеждам ги до най-популярните четири, описващи отличния държавник, който ще “оправи страната”, “ще изчегърта негодниците” и “ще продължи промяната”:

1. Хубаво ще е той да е завършил в чужбина (Харвард, например), а не в някое провинциално филиалче на университет, например в Хасково, с извинение.

2. Добре ще е да е работил и натрупал опит в частния бизнес, още по-добре ще е, ако е обиколил професионално поне 5-10 чужди (“западни”) компании, където се е изградил като “отличен мениджър”.

стопани за производството на хмел и плодове. Разбира се, че в този случай сектата на “пазарниците” ще обвини държавата за създаване на нещо като “планова икономика”, но има ли лошо в това да задоволиш търсенето и да повишаваш жизнения стандарт?! Впрочем, държавните субсидии имат за цел да коригират пазарните провали и да решават проблеми, които пазарът изостря, но не решава.

Хайде да го кажем на научен език: постигането на финансов оптимум на подсистемите на икономиката не води до оптимум на цялата социално-икономическа система. Който разбрал, разбрал!

3.

Ако в България е за предпочитане държавникът да е млад, умен и красив, в далеч не всички страни възрастта е преч-

Защо отличните мениджъри не стават добри държавници?

Единият гледа „сметката”, другият - ползите за хората и жизнения им стандарт!

“Отличният мениджър в частния бизнес става и за добър държавник”, твърди митологията.

3. За предпочитане е да е по-млад, умен и “успял” (забогатял), понеже “богатият по-трудно се корумпира”.

4. В главата на бъдещия държавник не трябва да битуват никакви идеологии, той трябва да се стреми с “десни решения да постига леви цели”, например. Бъдещият държавник трябва да спре незабавно всички “харчове” и да настоява за “балансиран бюджет”, но без да пипа данъците, като увеличава растежа и доходите.

Този пластмасов модел на сегашния “отличен мениджър”, опечен за “добър държавник”, е точно толкова популярен, колкото и неверен.

1.

Ще пренебрегнем обстоятелственото изследване на първото твърдение, но е факт, че българските висши училища законово са равни на другите европейски висши училища; факт е, че в някои от нашите университети обучението е нива над някои други европейски и американски университети; факт е, че елитни университети “виждат магистърските програми като до голяма степен нерегламентирани парични крави за доене, които помагат да се постигне най-добри резултати и дори училища като Харвард предлагат ефективно хищнически програми”. Цитираното твърдение не е в противоречие с друг отвратителен факт - качеството на образованието в България запада от година на година, училищата (и висшите!) често гледат на питомците си като на източник на приходи, особено при импотентен (съзнателно, предполагам!) държавен контрол.

2.

За да илюстрираме непригодността на второто твърдение, ще се наложи да разгледаме елементарен абстрактен пример, който се решава от типичен “отличен мениджър”, на когото му стигат знанията от втори клас и сметката на Excel.

Нека си представим абстрактната международна корпорация “Голям бизнес”, базирана в България, която в портфейла си притежава три основни продукта: бира, безалкохолни напитки и нектари. Пред нашия “отличен мениджър” стои простата задача да оптимизира производството за следващата година (2022 г., да речем), като ефективността му ще се оценява на основата на най-важните по-

Проф. Боян ДУРАНКЕВ

казатели, характерни за всяка фирма: прираст на печалбата, прираст на продажбите и прираст на пазарния дял.

“Отличният мениджър” ще предложи “оптимизация на икономическата структура”, базираща се върху

интересите на „свещената частна собственост”

която включва както увеличаване на пазарния дял на финансово “изгодните” продукти - бирата (най-рентабилна) и безалкохолните напитки, но също (и най-вероятно) “снемане от производство” на нискорентабилните нектари. На маркетингов език това означава да се увеличи производството на бира от царевица и есенни листа и на безалкохолни напитки “с вкус на...”, в които не се слагат никакви “скъпи” плодове.

Да не пропуснем, че като гарнитура “отличният мениджър” вероятно ще предложи инвестициите да се насочат не към разширяване на производството, а към поглъщане на някои средни и малки конкуренти, като по този начин допълнително се разшири пазарният дял на корпорацията.

Бизнесът е война, нали знаете?!

Сега нека застанем на позициите на “добрия държавник”, който мисли за добруването на своя народ. И нека разгледаме същата задача. “Добрият държавник”, ако е далновиден и интелигентен, със сигурност ще надникне зад финансовите показатели, т.е. в натуралните показатели. Тук вече се разкрива какво точно се крие зад “прираста на печалбата, на продажбите, на пазарния дял, на данъците”, а именно: съществено влошаване на качеството на произвежданите продукти чрез намаляване на разходите за вложените суровини и материали.

Естествено, “добрият държавник” ще обърне внимание, че преди бирата се е правела от хмел, а сега - предимно

от царевица и окапали есенни листа; че безалкохолните напитки преди са били с плодови съставки, а сега са ароматизирана бистра водича; че търсенето и обичаните нектари са снети от производството. Финансовата логика на “отличния мениджър” е безупречна; социалната логика на “добрия държавник” обаче - също! Единият гледа “сметката”, другият - ползите за хората и жизнения им стандарт!

Но... Наистина едно голямо “НО!”. Но центърът на икономическите решения е в международната корпорация “Голям бизнес”, при “отличния мениджър”, защитаващ правата и свободите на “свещената частна собственост” - те си гонят финансов интерес. На “добрия държавник” не му остава нищо друго, освен да “призовава” за промяна на структурата на производството, да “подканя”... и дотук! Ако се напъне да вкарва закони, които ограничават “свободата на свещената частна собственост”, ще се сблъска не само с лобисти, но и с поне 20 корпоративни суперадвокати и 10 години “правораздаване” преди обявяване на победа на международната корпорация.

И така, да заострим вашето внимание: “отличният мениджър” е свикнал да решава стратегически финансови задачи, насочени към търсенето на печалби и високи пазарни дялове. Обратно - “добрият държавник” е обучен да решава стратегически социологически задачи, които - естествено - имат и финансово изражение, но преди всичко - социално! Нещо повече, може да се каже, че “отличните мениджъри” (поради частните интереси, които защитават) и “добрите държавници” (поради общите интереси, които са призвани да отстояват)

стоят от двете страни на барикадата

С други думи, малцина “отлични мениджъри” ще могат да израснат до “добри държавници” - просто функциите и целите им са различни.

И нещо като десерт. Възможно ли е все пак “добрият държавник” да защити по някакъв начин интересите на обществото? Естествено, че отговорът е “да”. Най-хевий вариант е държавата да създаде предприятия, които да запълнят празната ниша с висококачествена бира, реални плодови безалкохолни напитки и чудесни нектари, същевременно субсидирайки специални кооперативи и

ка. Елементарно погледнато, възрастта не е пречка за добри решения от качествени личности.

Що се отнася до баснята че “богатият по-трудно се корумпира”, то тя е наистина плоска басня, равна на една друга - “Работете усилено - дори работа, която мразите - и ще станете много богат”.

4.

В България намира почва хипотезата, че бъдещият държавник не трябва да има нищо общо с никакви идеологии, той трябва да се стреми

„с десни решения да постига леви цели”

Самият факт, че влизат в употреба понятия като “десни” и “леви”, е доказателство, че има ясно идеологическо съдържание; обаче идеята, че е възможно с “десни решения да се постигат леви цели”, спада 100% към безсмислиците.

Интересите на капитала (“бизнеса”, както меко се казва на лицемерен език) не могат да съвпадат с интересите на наемната работна сила. Капиталът (под 20% от гражданите са бизнесмени) настоява за ниски или нулеви данъци, ниска работна заплата, увеличено време за труд. Обратно, другата част от гражданите (около 80% от всички) разбира, че без все по-високи заплати няма по-висок жизнен стандарт, че по-високите данъци означават повече инвестиции във вътрешната и външната сигурност, в инфраструктурата, в здравеопазването, образованието и културата.

Всъщност, идеята, че е възможно с “десни решения да се постигат леви цели”, вероятно се базира на принципа на разтягането на икономиката - на безкрайния икономически растеж. Но както видяхме в т. 2, частният икономически растеж не може да предизвика необходимия социално-икономически оптимум, включително и при безкраен (на практика - невъзможен) икономически растеж.

Заключение

Нито една от горните митологии сама по себе си и като комбинация от всички не е явна. За да има позитивно социално-икономическо развитие, е необходим оптимум в рамките на системата, а това означава създаването на насочващ “национален план”, който да елиминира тесните частни финансови интереси, като ги насърчава към производството на нужните и качествените блага за хората.

Клаус Петер Флор дирижира Софийската филхармония

Носителят на „Ехо Класик“ Бенджамин Апъл е солист на концерта на 11 ноември

Един от легендарните немски диригенти - Клаус Петер Флор, застава пред националния оркестър на 11 ноември в зала „България“, за да представи два шедевра на класическото изкуство: Симфония 49 „Страстта“ от Йозеф Хайдн и песенния цикъл „Песни за мъртвите деца“ от Густав Малер. Солист на вечерта е носителят на наградите „Ехо Класик“ и „Грамофон“, баритонът Бенджамин Апъл, научи ДУМА от Кремена Николова-Флор, реклама и връзки с медиите на Софийската филхармония.

Клаус Петер Флор е известен като познавач на австро-германския романтичен репертоар - Брукнер, Малер, Р. Штраус, Брамс, Шуман, Менделсон, Брух, и с траен интерес към славянския репертоар - Дворжак, Й. Сук, Шостакович. Започва професионалния си път с обучение по цигулка, впоследствие и по кларинет във Ваймар, Лайпциг и Цвикау; следва дирижиране при Ролф Ройтер, Рафаел Кубелик и Курт Зандерлинг. Диригентската му кариера тръгва от германския град Зул, продължава като главен диригент на Берлинския симфоничен оркестър и на Тонхале - Цюрих. Гост-диригент е на престижни оркестри по света.

СНИМКА © LARS BORGES/SONY CLASSICAL

Бенджамин Апъл

В обширната му дискография има записи на Менделсон с Бамбергския симфоничен оркестър, наскоро преиздадени от „Sony BMG“. От дългогодишното му сътрудничество с Миланския симфоничен оркестър „Джузепе Верди“ се ражда интегралът на Малеровите симфонии в концертни записи за Idagio. Записва „Азраел симфония“ на Йозеф Сук (2009) и Симфо-

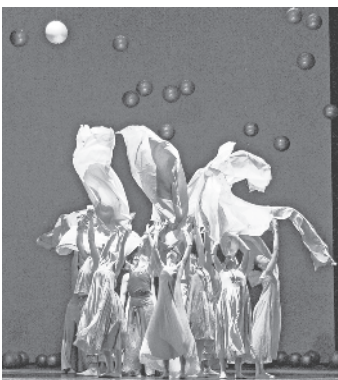
СНИМКА © PETER RIGAUD

Клаус Петер Флор

ния 7 и 8 на Дворжак (2012) с Малайзийската филхармония за „BIS“.

Поставян в авангарда на новото поколение песенни изпълнители, Бенджамин Апъл се изявява активно на световните сцени. През 2016 г. получава наградата за млад артист от сп. „Грамофон“ за концертните си рецитали и оперни образи. Той е сред избраните „Артисти от новото поколение“ на БиБиСи (2014-2016), „Изгряващ артист“ на Уигмор хол и „Изгряваща звезда“ на „ЕCHO“ (2015-2016). През 2016 г. е избран артист за звукозапис на „SONY Classical“. Отличен е с престижната награда „Дитрих Фишер-Дискау“ (за най-добър певец на песни) на Academie du Disque Lyrique (2017/2018).

„Сидхарта“ на Мила Искренова - едно пътуване към съвършенството

СНИМКА „АРАБЕСК“

Балет „Арабеск“ представя „Сидхарта“ на 11 ноември от 19 ч. на сцената на Музикалния театър. „Сидхарта“ е танцово-театрален спектакъл по мотиви от философската поема на Херман Хесе. Върху великолепната музика на Вагнеровите увертюри от „Тристан и Изолда“, „Танхойзер“ и „Лоенгрин“, единствената рага на „Лед цепелин“ и шлагери от 30-те години, хореографката Мила Искренова предлага едно пътуване към съвършенството по поетичната повест на Херман Хесе „Сидхарта“. Изисканата сценография и костюмите са на Свила Величкова, видеопроекции - на Никола Налбантов.

„Сидхарта“ хвърля духовен мост между времето и пространството в търсене на изход със силата на една невероятно поетична медитация.

Музикалният театър играе „Една нощ във Венеция“ в памет на проф. Светозар Донеv

Музикалният театър играе на 12 ноември оперетата „Една нощ във Венеция“ в памет на проф. Светозар Донеv (1933-2021), научи ДУМА от София Стойчева. Близко 65 години от своя живот той посвещава на сцената, а половината от тях - на Музикалния театър. На сцената на ДМТ „Стефан Македонски“ Донеv поставя над 80 оперети и мюзикъла - „Принцесата на цирка“, „Царицата на чардаша“, „Веселата вдовица“ и други. Пръв поставя мюзикъл на българска сцена - „Бел Ами“ на Кройдер (1963), след това и „Моята прекрасна лейди“ от Фредерик Лоу. През 90-те години в Музикалния театър под режисура на Донеv са и първите постановки в България на мюзикълите на Андрю Лойд Уебър

СНИМКА НМТ „СТЕФАН МАКЕДОНСКИ“

„Исус Христос - супер звезда“, „Котки“, „Йосиф и фантастичната му пъстра дреха“ и други. Той режисира и български оперети и мюзикъли от Парашкев Хаджиев, Жул Леви, Димитър Вълчев, Александър Йосифов.

През периода 1996-2009 г., когато за втори път е директор на ДМТ „Стефан Македонски“, трупата изнася гастроли два пъти

в годината в Германия, Австрия, Швейцария и Дания. От 2007 до 2009 г. солистите, хорът, балетът и оркестърът на Музикалния театър гостуват три пъти в Япония.

На сцената на Музикалния театър продължава да се играе режисьорският спектакъл на Донеv „Една нощ във Венеция“ от Штраус, чиято премиера е на 17 ноември 2001 г.

НАКРАТКО

Мирослав Цветанов изнесе майсторски клас в Турция

Доц. д-р Мирослав Цветанов изнесе майсторски клас на тема „Еволюция на куклите“ в рамките на европейския проект „Куклите на стария град“, който се провежда в Ескишехир, Турция. Проектът е опит да се подпомогне града в създаването на професионален куклен театър. Доц. д-р Мирослав Цветанов преподава технология на кукления театър в НАТФИЗ. Автор е на редица научни изследвания в областта. Изнася лекции и работни ателиета в различни страни. Носител е на престижни международни отличия за сценография, актьорско майсторство и постановъчна работа. Председател е на Фондация „Златно ключе“, подпомагаща изкуства за и от деца.

Песента „Орелът“ на Вида Пиронкова с премиера в ефира

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Най-новата песен на Вида Пиронкова - „Орелът“, ще прозвучи премиерно в ефира на 11 ноември, научи ДУМА от Елена Стефанова. Признатата за композитор на птиците Пиронкова е авторка на музиката, текста и част от аранжирмента на песента. Вярна на себе си, тя изгражда композицията в чисто класически стил, но този път ни изненадва с як, подпалващ рок на финала. За изпълнител на парчето Пиронкова избира Георги Низамов-Низама, познат ни повече като актьор, вариететен режисьор и ментор в „Като две капки вода“.

Родопският драматичен театър гостува на фестивал в Армения

Постановката на Родопския драматичен театър „Дванайсета нощ... или как желаем?“ ще се играе на международен фестивал в Армения, събщи БТА. Театралният форум е част от мрежата „Европейски Шекспирови фестивали“. Постановката е на Делян Илиев, с участието на актьорите Божана Мановска, Гергана Либова, Рада Велинова, Димитър Мартинов, Никола Орешков, Атанас Найденов, Димитър Димитров, Борис Хаджийски и Васил Читанов. Сценограф е проф. Светослав Кокалов, а музиката е написана и изпълнявана на живо от Мира Искъррова. Над 100 участници и гости от 7 държави ще се представят на 15-ия Шекспиров международен фестивал от 15 до 20 ноември в Ереван.

СНИМКА РОДОПСКИ ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР

ДНЕС

ПРОМЕНЛИВО

максимални

13°C

ПЕТЪК

ПРОМЕНЛИВО

максимални

14°C

СЪБОТА

ПРОМЕНЛИВО

максимални

14°C

НЕДЕЛЯ

ПРОМЕНЛИВО

максимални

14°C

ПОНЕДЕЛНИК

ПРОМЕНЛИВО

максимални

13°C

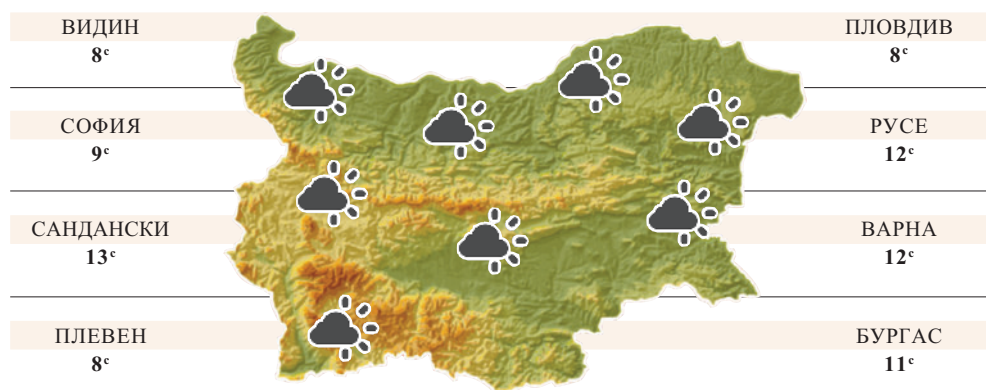
ВТОРНИК

ПРОМЕНЛИВО

максимални

11°C

Вятърът ще е слаб, предимно от изток-югоизток, като в много райони ще стихва. В равнинната част от страната преди обяд ще има условия за мъгла или значителна ниска облачност, която на повече места ще се задържи по-дълго. Минималните температури ще са около нулата, по Черноморието - между 6 и 8 градуса.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

Проводници сте на позитивни послания и нищо чудно, че на човек му е приятно в компанията ви.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Настроението ви ще се повиши след мирното решаване на твърде сериозен домашен проблем.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Ставащото е показателно и ще разчетете знаците на съдбата. Вземете присърце проблемите.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

С доброто си сърце ще привлечете внимание на околните и те ще ви демонстрират уважение.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Възможна среща с роднини ще ви натовари, но ще побързате да се освободите от тази компания.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

В личен план ще се радвате на разбирателство и приятни емоции. С партньора обсъдете плановете.

23 ноември - 21 декември

РАК

Упоритостта ще ви изведе до пълен успех. Някои ще пътуват по работа или за развлечение.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Ако ви предстоят изяви, не показвайте притесненията си пред твърде широката публика.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Нищо даром няма да получите, но не загърбвайте хората, които ви помагат безусловно.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Волята ви да успеете ще ви помогне да се овладеете и да дадете най-доброто от себе си.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Ще получите полезна информация, с чиято помощ ще ускорите постигането на целите си. Успехи.

24 август - 23 септември

РИБИ

Работата в колектив ще се толерира и ще имате своите много добри постижения и добро настроение.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Бързо, лесно, вкусно
14.30 Телепазарен прозорец
14.45 Давай, Астробой! детски тв филм
15.00 Когато сърцето зове тв филм /4 сезон, 9 еп./
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Парламентарни избори 2021: Диспути
16.45 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.20 Още от деня коментарно предаване
18.45 Спорт ТОТО
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.25 Гласовете на България
20.35 Президентски избори 2021: Кандидатите
20.55 Спортни новини
21.00 Любимците на България тв шоу
22.00 Окопод тв филм /7 сезон, 11 епизод/ (12)
23.00 По света и у нас
23.30 Ханибал тв филм /3 сезон, 11 епизод/ (16)
00.15 Светът и ние /п/
00.30 100% будни /п/
02.20 Култура.БГ /п/
03.20 По света и у нас /п от 20:00 часа/
03.45 Бързо, лесно, вкусно /п/
04.15 Частните музеи в Чехия /п/
04.30 Когато сърцето зове тв филм /4 сезон, 9 епизод/п/

00.25 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.35 „Студио Икономика“ (п)
02.30 „Червен картон“ (п)
03.30 Документален филм
04.10 „Думата е ваша“ (п)
05.10 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Студио Икономика“ (п)
09.00 „За историята свободна“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „Предизборно студио“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „Студио Икономика“
21.00 „Общество и култура“ (п)
22.00 ТВ пазар
22.15 Новини - централна емисия (п)
22.45 „Актуално от деня“ (п)
23.20 „Студио Икономика“ (п)

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комиците и приятели“
13.10 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
13.50 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.27
14.55 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.47
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Татковци“ - сериал, еп.39
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, еп.83
21.00 „Фермата: Време за пробуждане“ - риалити, с.7
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Татковци“ /п./ - сериал, еп.39
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.9 еп.15
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани повече“ - сериал, еп.5
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.14

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинa и ползотворен начин на живот
10.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
15.00 Мъжко / Женско
16.00 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
20.30 „Воскресенски“ - телевизионен сериал
22.35 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.05 За 200-годишнината от раждането на Фьодор Достоевски. „Между ад и рай“
00.35 „Времето ще покаже“
03.05 „Воскресенски“ - телевизионен сериал
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 „Воскресенски“ - телевизионен сериал

- ☐ През XVIII век в Англия да имаш ананас се смята за знак на високо социално положение.
- ☐ Леонардо да Винчи изобретява будилник, който, вместо да звъни, разтрива краката на спящия.

След петнайстото почистване на екрана на айфона със спирт Сири проговори на руски и поиска кисели краставички...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ЕЛИЗАБЕТ КОЛЕВА, треньорка по художествена гимнастика
Проф. д-р ИВАН ХАРАЛАМПИЕВ, филолог, литературовед
КИРИЛ ДЕСПОДОВ, футболист
КРАСИМИРА ГЕРЧЕВА, кинокритичка
Инж. НИКОЛАЙ ПЕТКОВ, алпинист, покорил два пъти Еверест

Отбелязват с изложба 75 години „Стършел”

Шаржове на 39 автори и сътрудници на вестника ще останат в музея „Дом на хумора и сатирата” до 19 декември

С емблематична изложба под наслов „Стършел на 75” ще бъде отбелязан юбилеят на най-дълго издавания вестник за хумор и сатира в България. В експозицията са събрани шаржове и автошаржове на 39 автори и сътрудници на изданието. Откриването е днес, 11 ноември, от 18 ч. На събитието специални гости ще бъдат главният редактор на вестника - Михаил Вешим, и управителят на „Стършел и половина” ООД - Румен Белчев.

Празничната изложба ще остане до 19 декември във фоайето на третия етаж на музея „Дом на хумора и сатирата”. Всички със зелен сертификат са добре дошли,

подчертават домакините.

„Стършел” е български вестник за хумор и сатира. Излиза без прекъсване и без смяна на името от създаването си през февруари 1946 г. Основатели на вестника са Димитър Чавдаров-Челкаш, Борис Ангелушев, Павел Вежинов, Богомил Райнов, Марко Бехар, Христо Ганев, Валери Петров, Никола Мирчев.

През годините за вестника, посветени на мисията да казват сериозни неща по смешен начин, са работили автори като Иван Радоев, Петър Незнакомов, Радой Ралин, Черемухин, Добри Жотев, Ясен Антонов, Христо Пелитев (главен редактор

„Работата във вестник „Стършел” всекидневно превръща гения в талант”

1965-1988), Кунчо Грозев, Станислав Стратиев, Чавдар Шинов, Дамян Бегунов, Ми-

рон Иванов, Марко Ганчев, Любомир Янов, Йордан Попов (и като главен редактор), Велин Андреев, Генчо Симеонов, Георги Чаушов, Борис Димовски.

През първите си пет години излиза като издание на Отечествения фронт, а от 1951-ва до 1990-а е издание на Централния комитет на БКП. След 1991 г. се издава от работещите във вестника. Редакцията на „Стършел” е съорганизатор на Наградата „Чудомир” за български хумористичен разказ (от 1969 г., съвместно с община Казанлък) и на Международния литературен конкурс „Алеко” (от 1966 г., съвместно с община Свищов).

70% от младежите търсят здравна информация онлайн

70% от младежите търсят здравна информация онлайн, сочат данните от проучване, направено през 2020-2021 г. Според изследването се наблюдава увеличение от 24 на сто, в сравнение с 2018-2019 г. Процентът на напълно изключващи като опция консултация онлайн е 22 - тоест се наблюда-

ва покачване на доверието в електронното здравеопазване спрямо резултатите преди КОВИД вълната.

Половината от участниците в първото изследване смятат, че имат добро ниво на компютърна грамотност, като 67% използват компютър всеки ден. От анкетиранияте само 26 на сто са го-

тови да използват телемедицина, ако информацията е защитена, а 33% напълно изключват това като опция.

Проучванията са реализирани сред студенти от различни специалности в НБУ - психология, логопедия, обществено здраве и управление на здравеопазването.

СНИМКА БГНЕС

Половината от запитаните смятат, че имат добро ниво на компютърна грамотност

СНИМКА AUTODESIGNMAGAZINE.COM

Автомобилът е и подвижен бар за пикник

задвигва от 6,75-литров V12 двигател с двойно турбо.

Освен че осигурява уникално преживяване на пътя, Rolls-Royce Boat Tail може да се превърне и в подвижен бар за романтични разходки или пикник на фона на красив залез.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Рокослава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Вилиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас” - 244; Георги Гьолов - „Пардон”;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус”, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. „Дружба” 1,
ул. „Илия Бешков” 3А

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК”
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

Средиземноморската диета има и минуси

Популярната средиземноморска диета, на която приписват много позитиви, може да бъде и вредна за здравето. Твърдението е на изследователи от Университета в Осло, Норвегия. Според специалистите средиземноморската диета има негативно влияние на репродуктивната функция и имунитета. Този хранителен режим включва много плодове и зеленчуци, пълнозърнести продукти, риба, зехтин и ядки. Доказано е, че те помагат за предотвратяване на деменция, диабет, сърдечни заболявания и еректилна дисфункция. Но некачествените продукти от средиземноморската диета, които съдържат голямо количество пестициди и инсектициди, забавят растежа и развитието на децата. Затова подборът на храната трябва да е прецизен.

Националният селекционер Ясен Петров смята и двата предстоящи мача с Украйна и с Швейцария за сериозни. Той изрази увереност, че повиканите от него в отбора ще подхождат отговорно, въпреки че днешният двубой в Одеса е приятелски, а този в Люцерн (в понеделник) е без значение, тъй като "лъвовете" нямат шанс да продължат в квалификациите за Катар 2022.

"И двата мача са сериозни, а настроението е отлично. Надявам се на добро представяне. Нашето желание е да побеждаваме. Дай боже, да вземем максимума от всяка среща. Най-

голям брой играчи да вземат участие. Нека не говорим за договора. Той е последното нещо, за което мисля. 24 човека сме повикали, не можем да повикаме 35. При всички положения има хора, които могат да се чувстват обидени. Съжалявам, но това са играчите. 12 дебютанти има в мачовете досега. Ще има още. Нашата цел е да подмладим отбора. Не на всяка цена, защото трябва да и опитни, но младите в момента са болшинство", каза Петров.

Той отказа да коментира изявлението на младия вратар Даниел Наумов, че не е викнат отново в националния отбор,

СНИМКА СПОРТАЛ

Селекционерът Ясен Петров се опита да е оптимист преди полета за Одеса

ЯСЕН ПЕТРОВ:

И двата мача са сериозни

Целим се в третото място, призна селекционерът на футболните национали

важното е да покажем добра игра. За момента сме 24 човека и всички са добре. Другите отбори също имат проблеми. Липсват играчи, които бяха на миналия лагер-сбор, дано се оправят бързо", каза Петров.

"Ще дадем възможност на

тъй като "не разсмивал останалите играчи". "Чрез медиите няма да говоря с никого. Ако има нещо да кажа на някого, ще е лице в лице. Всеки има право да си дава мнението и да си говори през медиите", заяви селекционерът и призна, че трето-

то място в групата е целта пред отбора, но за да бъде постигнато, трябва да "вземем нещо в Швейцария". "Какво има да губим с Швейцария? Трябва да изиграем този мач. В София имаме неприятни 12 минути. Тогава се обърнах към щаба и

им казах, че има още 78 минути. Тогава беше 0:3. За тях сега мачът е много важен. За нас това е един от мачовете, в които може да се заявим", завърши Петров.

"Контролата ще е тежка, съперникът е класен, но ние сме подготвени. Очаквам мом-

четата да се раздадат на терена. Искам да видя характер и желание за победа. Резултатът е важен, разбира се, но по-важно в тази контрола е да видя качествена изява от всеки в отбора", написа във фейсбук шефът на БФС Боби Михайлов.

Арда изгони Георги Чиликов

Георги Чиликов вече не е треньор на Арда, обявиха от кърджалийския клуб. Раздялата е "по взаимно съгласие", въпреки че за нея се носеха слухове от няколко дни и въпреки успехите на бургазлията с отбора.

"Ръководството на ПФК Арда пожелава на Георги Чиликов успех в неговата треньорска кариера", отбелязаха официално от клуба. Часове по-рано специалистът не знаеше какво е бъдещето му в Кърджали. Под негово ръководство "сините" допуснаха само 2 загуби в 8 мача и се изкачиха на 7-ото място със 17 т., като имат 2 отложени мача.

Чиликов бе назначен "на пожар", след като Димитър Димитров-Херо пое Арда на 7 септември и го доведе за помощник, но напусна клуба часове след като беше представен.

За овакантия пост се спряга бившият футболист на ЦСКА Славко Матич, а негов помощник щял да бъде друг бивш играч на "армейците" - Божо Джуркович.

В Левски давали допинг на Гара Дембеле

Гара Дембеле разкри, че в Левски са му давали допинг. Френският нападател твърди, че не е знаел за приеманите от него стимуланти. Голмайсторът разказва, че е бил подложен на вливания по време на престоя си в България, а след като е пристигнал в Германия, се оказало, че в тялото му има забранени субстанции. Французинът изкара един сезон на "Герена", в който вкара 37 гола в 39 мача, преди да бъде продаден на Фрайбург през 2011 г. В "синия" тим той бил принуден да взема хапчета с неизвестно съдържание, както и останалите играчи, а ако някой състезател отказвал да ги погълне, следвала глоба.

Дембеле участва във филма на в. "Екип" "Разбити съдби", в който разказва за кариера си.

"В България след всеки мач от Лига Европа

имаме вливания, защото предстояха други срещи след два или три дни. Нямам идея какво ни инжектираха. Но когато подписах в Германия, в тялото ми имаше субстанции, които не бяха позволени там. Всъщност бях с допинг. Имах някакви хормони. От друга страна, на мачовете през уикенда в България всеки път бях на допинг тест. Давах проба с урина, но очевидно тогава нямаше нищо притеснително.

В Германия имаше малка кутия. Имаше моя №11 на нея с около 10 хапчета, които трябваше да взимам след тренировките. Пак не знаех какво гълтам. Имаше огромни хапчета, които засядаха в гърлото ми, но ако не ги вземеш, пак ще имаш глоба", изповяда се Дембеле, чиято кариера след престоя в Левски тръгна стремглаво надолу.

Смениха съперника на Кобрата

Съперникът на Кубрат Пулев за бойното шоу Triad Combat бе сменен. Българският боксьор ще излезе на триъгълния ринг срещу американеца Франк Мир. Битката ще бъде главното събитие в тежка категория на 27 ноември в Арлингтън, Тексас. На този етап не е ясна причината за отказа на бразилеца Витор Белфорт.

42-годишният Мир е двукратен шампион в тежка категория на UFC, а в момента е в челото на няколко сериозни класации в елита на смесените бойни изкуства. Той е втори по спечелени мачове (16) в тежка категория, както и втори по изиграни двубои (27) при най-тежките. Той е №1 по победи (8) със събмишън (задържане), като се е бил срещу петима различни шампиони на UFC в своята категория. В кариерата си в ММА американецът има 32 мача, от които е спечелил 19.

Мир има и един мач като професионален боксьор - срещу сънародника си Стив Кънингам на 17 април тази година, когато загуби след съдийско решение в шестия рунд.

Според правилата на тази битка ще бъдат разрешени всички удари от бокса и част от ударите в ММА. Забранени са ритниците, лактите, боят на земя и хватки за предаване. Според Пулев правилата са почти същите като в бокса и няма голяма разлика.

СНИМКА БГНЕС

Строители извършват довършителни работи около олимпийската писта за кънки бягане в Пекин, където ще се проведат част от състезанията на XXIV зимни игри от 4 до 20 февруари 2022 г.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 3
19.30 Украйна - България
21.45 Ейре - Португалия
0.05 Световни квалификации (обзор)
ПО ДИЕМА СПОРТ
13.00 Южна Корея - ОАЕ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
11.05 Австралия - Саудитска Арабия
20.00 Китай - Оман
ПО ДИЕМА СПОРТ 3
14.00 Ливан - Иран
17.30 Ирак - Сирия
ПО НОВА СПОРТ
14.00 Виетнам - Япония
ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
15.00 Финали на следващото поколение в Милано
ПО МАКС СПОРТ 2
13.00 Турнир в Стокхолм (мъже)

